

V I E N Y B Ė

72 M. 27 N.

BROOKLYN, N. Y.

1958 M. LIEPOS (JULY) 11 D.

FEL. Appligate 7-7257

KAINA 15 C.

Dabar

JUOZAS TYSLIAVA

Seimai ant seimų, o ant tų seimų seimai ir maži seimeliai.

Taip, parafrazuojant Barauską, būtų galima trumpai apibūdinti mūsų seimus, kurių šiais metais ypač užderėjo.

Tų didesnių seimų metu, paprastai, įvyksta visa eilė kitų mažesnių seimelių, kurie, nelyginant mėnuliai, sukasi savo interesų erdvėje.

Tokių atskirų seimelių, konferencijų bei pasitarimų įvyko ir Amerikos Lietuvių Kongreso metu Bostone.

Kai dėl paties kongreso, tai -- ką gi? Turint mintyje faktą, kad beveik visi kongresai renkasi iš anksto paruoštiems projektams patvirtinti šis 396 delegatų suvažiavimas buvo įdomus daugiau, negu vienu atveju.

Pirmausia šis kongresas buvo įdomus tuo, kad jame pasireiškė gana stipri opozicija ALT vadovybei.

Atrodo, lyg vyresnysis sūnus su tėvu ginčytųsi dėl paveldėjimo teisės...

Politiame darbe, žmogus nebūtinai turi būti jaunas.

Tik poetas savo širdies kasykloje turįs būti naujokas. Bet ir tai tik teorija. Praktikoje, Jurgis Baltrušaitis, nekaltai jau apie tokį Paul Valery, įrodė, kad ir senyvo amžiaus žmogus gali būti geras poetas.

Tiesa, kad politiniame darbe toks dr. Pijus Grigaitis jau nuo 1905 metų. Bet tai anapilto nereiškia, kad jis dabar, Lietuvos laisvinimo darbymečių, būtų per senas.

Tik prisiminkime tokius politikos veikėjus, kaip Clemenceau, Churchill, de Valera arba Smuts...

Dabartiniai Amerikos Lietuvių Tarybos vadai, kuriems kongrese buvo parodyta opozicijos, yra jaunesni, negu toks de Valera, 1916 metų Velykų rytą užkūręs Airijos laisvės gaisrą.

Kalbant apie Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybės amžiaus distancijas, Bostono kongresas jai davė ir tai, ko opozicija pageidavo:

Viešojo mirusio Olio, tautininkai davė tikrai jauną vicepirmininką Bartkaus asmenyje.

Tai ir yra laipsniškas senųjų veikėjų pakeitimas jaunaisiais.

Laipsniškas ir logiškas.

O ir esamų Lietuvos laisvinimo jėgų papildymas, anot



Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto nariai: generalinis sekretorius dr. Pijus Grigaitis (kairėje) ir pirmininkas Leonardas Simutis. Jų sumanymo ir pastangų dėka, užpraeitą savaitę Bostone įvykęs Amerikos Lietuvių Kongresas visais atžvilgiais buvo sėkmingas: dalyvavo apie 400 delegatų ir Lietuvos laisvinimo reikalams gauta arti 10,000 dolerių papildomų aukų. Dvi dienas vykęs kongresas parodė, kad Lietuvos laisvinimo darbas ne silpnėja, bet priešingai, stiprėja, ir organizuoti Amerikos lietuvių visuomenė jame aktyviai dalyvauja.

V. Gedgaudo nuotrauka

SIEKS SUSITARIMO SU RUSAIS...

Praėjusį trečiadienį prezidentas Eisenhoweris, kalbėdamas Kanados parlamente, pareiškė, kad Amerika ir Kanada sutarė toliau siekti susitarimo su Kremliumi dėl inspekcijos sistemos, kuri apsaugotų nuo netikėto užpuolimo per Arktiką.

Pastarieji Sovietų laiškai, sakė prezidentas Eisenhowe-

vyskupo Brizgio, dar nėra išsemtas. Kalbėdamas Amerikos Lietuvių Kongrese, vyskupas taip pasakė:

"Jeigu mūsų komunistai kovotų už Lietuvos nepriklausomybę, aš sakyčiau, kad juos reikėtų priimti ir į Vliką ir Altą..."

Deja, mūsų komunistai dabar "kovoja" už nepriklausomybę tik tų tautų, kurių Maskvos ranka dar nepasiekė.

ris, sustiprina viltį, jog Kremlius pamatys, kad inspekcijos sistema gali pašalinti jo reiškiama baimę dėl užpuolimo per šiaurės polių. Tokia sistema anot jo užtikrintų didesnę saugumą Amerikai bei Kanadai ir gal paruoštų kelią susitarti dėl tolimesnių priemonių ginklams kontroliuoti bei sumažinti.

Prezidentas Eisenhoweris pažymėjo, kad Amerika ir Kanada supranta užmačias agresyvaus komunistinio imperializmo, kuris sudaro gresmę kiekvienai valstybei. Kanada ir Amerika, sakė prezidentas, yra pasiryžusios išlaikyti respektuotiną karinį pajėgumą ir stiprias laisvas institucijas.

Kanada ir Amerika yra sutarusios įkurti bendrą gynybos štabą šiaurės Amerikai, bet didieji taikos ir karo sprendimai visada pašiliks civilių kontrolėje. Bet kokie nesutarimai tarp šių dviejų kaimyni-

nių kraštų gali būti išspręsti ir jiems neturi būti leista apstemdyti laisvojo pasaulio bendradarbiavimą, sakė prezidentas, kad apsaugojus nuo komunistinio imperializmo gresmės.

* Penki Amerikos lakūnai, kurių lėktuvas buvo nušautas sovietinėje Armenijoje, vos išvengė mirties. Vietos gyventojai juos norėję nulinčiuoti, ir tik atskubėjusi policija išgelbėjusi jų gyvybę.

* Britų premjeras Macmillan parlamente pareiškė, kad Sovietai ir toliau atsisako galimaj viršūnių konferencijoj svarstyti Vokietijos suvienijimo ir Rytų Europos klausimus. Tačiau Anglija neatsisako vilties dėl viršūnių konferencijos sušaukimo ir nesumažins savo pastangų, kad ji įvyktų.

Lietuviai Colgate konferencijoje

Liepos 1 - 5 d. d. Colgate Universiteto patalpose, Hamilton, N. Y., posėdžiavo metinė Užsienių Politikos Konferencija. Buvo tai iš eilės dešimtoji tokia konferencija. Šių metų Konferencijos tema buvo "The Requisites for an Ordered World" -- Pasaulinės Tvarkos Sąlygos. Konferencijos dalyviai -- Washingtone akredituoti kiti valstybių diplomatai, universitetų profesoriai ir politinių mokslų studentai, aukštesniųjų mokyklų direktoriai ir mokytojai. Be pilnaties posėdžių, vyko Apvaliojo Stalo diskusijos šiais klausimais: Rytų Europa, Vakarų Europa, Pietų Amerika, Azija -- Tolimieji ir Artimieji Rytai, Afrika ir pietus nuo Sacharos sprausminiai ir atominiai ginklai ir kt.

Konferencija prasidėjo Valstybės Psekretoriaus, ambasadoriaus Robert Murphy paskaita apie JAV užsienių politika ir baigėsi New Yorko Gubernatoriaus Averell Harriman žodžiu apie Amerikos vadovavimą laisvajam pasauliui. Iš kitų dalyvių suminėti Jungtinių Tautų Gen. Asamblėjos pirmininkas, N. Zelandijos ambasadorius Leslie K. Munro, Specialių Ginklų Direktorius gen. John P. Daley, Senatorius Wayne L. Morse ir kt.

Kaip ir kitais metais, Pavergtosios Europos Tautos buvo pakviestos atsiųsti į Colgate Konferenciją savo atstovus. PET delegaciją sudarė: Lietuvos ir Rumunijos delegacijų PET pirmininkai -- V. Sidzikauskas ir C. Viscianu, Vengrijos delegacijos narys Z. Pfeiffer ir PET Sekretoriato narys -- Algirdas Landsbergis. Jis buvo konferencijos Apvaliojo Stalo Rytų Europos klausimu konsultantai. Drauge su kitais diplomatais, Konferencijoje dalyvavo ir Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono atstovas, Konsulas Vytautas Stašinskas. Jis buvo kviečiamas į visus diplomatams ruoštus priėmimus ir sodintas už garbės stalo.

Rytų Europos Apvalusis Stalas diskutavo šiuos klausimus: Sovietų bloko ekonomiką, naują klasių kovą raudonajam pasaulyje, ir Chruščiovo užsienio politika. Diskusijose dalyvavo ir PET delegatai.

Colgate Universiteto organizuojamos užsienio politikos konferencijos yra gera priemonė formuoti šio krašto viešajai nuomonei. Konferencijoj vyraavo nuotaikos, priešingos kai kieno persamai militarinio nušiangažavimo Europoje politikai

(Tęsinys 3 psl.)

Svetimieji apie mus

SENOVĖS LIETUVIŲ RELIGIJA

Lietuviai kartu su 17 simt. pranykusiais Prūsais ir latviai sudaro indo-europiečių baltų grupę. Jų patys seniausieji rasti dokumentai yra iš 14 simt. Baltų lingvistinės formos yra ypač artimos sanskritui -- senųjų Indijos arijų kalbai. Su kalbos senumu sietinas ir jų religijos ir apskritai visos jų civilizacijos senumas. Tai aiškina ma tuo, kad lietuviai maždaug nuo apie 1800 m. prieš Kristų iki 1200 m. po Kristaus izoliuoti gyveno miškingose srityse tarp Baltijos pakrantių ir Volgos ir Okos upių aukštupiuose. Bet tuo reikalu Pisani yra pažymėjęs, kad negalima kalbėti apie izoliaciją, nes baltai, kaip ir slavai, su kuriais jie sudaro plačią kaimyninę lingvistinę grupę, bus gavę įtakos ir iš artimųjų tautų. Tačiau kalbos senumo faktas nepaneigiamas, ir juo remdamiesi mokslininkai Lietuvos pagoniskąją religiją skiria didelę reikšmę, labai atsargiomis prielaidomis žiūrėdami čia baltinį atpažinti indo-europiečių pačių seniausių tikėjimų ir religinių praktikų pagrindą. Tai reikšmė turėtų dar pasidaryti svaresnė, jei turėtume galvoje, kad lietuviai tarp Europos tautų paskutiniai, kurie priėmė

LUIGI VAUNICELLI
L'Osservatore Romano

krikščionybę. Oficialioji jų atsivertimo data yra 1386 m., kai jų karalius Jogaila vedė kunigaikštę Jadvygą -- Lenkijos sosto paveldėtoją, per kurią,

pasidarydamas Lenkijos karalium, pažadėjo lietuvius atverti į krikščionybę.

Taigi lietuviai atsivertė tada, kai zydėjo humanizmas, kai Vakaruose buvo labai garbinama senovė, dėl to būtų lauk-

(Tęsinys 9 psl.)

Pasinaudokite mūsų nuolaidomis,
ruošdami paketus į Lietuvą.
IVAIRIAUSIOS MEDŽIAGOS DRABUŽIAMS
Didžiausias pasirinkimas

H. KOEN

111 DELANCEY ST., NEW YORK 2, N. Y.
(Tuojau už Williamsburgo tilto)

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS
AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas POplar 9-9352



PARK FLORIST
MATTHEW MAZEIKA,
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet
kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
(Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112

JŪSŲ ŠEIMOMS IR ARTIMIESIEMS GYVENANTIEMS
SOVIETŲ RUSIJOJE

**TAZAB DOVANŲ SIUNTINIAI
IR SPECIALŪS PAKIETAI**

VYRAMS:

1. Angliškos gamybos medžiagos trijose spalvose: ruda, pilka, tamsiai mėlyna.
 2. Viena pora batų -- juodi ar rudi.
 3. Vyriški marškiniai -- vieneri.
 4. Šilkinis kaklaraištis.
 5. Viena pora vilnonių kojinių.
 6. Viena pora apatinių baltinių.
- (Prašoma nurodyti marškinių ir apatinių baltinių dydį)

KAINA \$47.50

MOTERIMS

1. Trys yrdai vilnonės medžiagos -- juoda, ruda, tamsiai mėlyna, pilka ar tamsiai raudona.
2. Viena pora batų -- juodi ar rudi.
3. Viena pora apatinių baltinių.
4. Dvi poros kojinių.
5. Skotiška skarelė.

KAINA \$32.50

MUITAS NEREIKALINGAS
PRISTATYMAS GARANTUOTAS

Klijantai visuomet maloniai priimami mūsų New Yorko
krautuvelyje prekes peržiūrėti.

Tazab of London

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ ORGANIZACIJA PASAULYJE

36 THIRD AVENUE NEW YORK, N. Y.
Tel. AL 4-4160

Pasiteiraukite apie mūsų bendrus, šeimų pagalbos at-
vaistų siuntinius.



Lietuviškos vasarvietės

NIDA -- geriausia vasarvietė CAPE COD, MASS.
Veikia iki rugsėjo 30 d. Kreiptis: V. NORVAISIENĖ,
West Hyannisport, P.O. Box 367, Cape Cod, Mass.
Tel. Hyannis: SPring 5-3987; Bostone AVenue 8-8079.

TRAKŲ VASARVIETĖ -- THOMPSON, CONN.
Prie Quatic Ežero. Geriausia vieta Naujojoje Anglijoje
jieškantiems poilsio. Maistas ir kambarys \$35 savaitel.
Kreiptis: MRS. G. PAKNYS, Box 126, THOMPSON, CONN.
Tel. Walnut 3-2836 (Putnam).

NAUJA VASARVIETĖ -- CAPE COD, MASS:
Ideali vieta šeimoms ir pavieniems asmenims. Geros
sąlygos -- sveikas maistas. Kreiptis: STASYS LUŠYS,
105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. Evergreen 7-5576.

HILLSIDE ACRES VASARVIETĖ - MILANVILLE, PA.
Modemiška Lietuvos vasarvietė prie Delaware upės, ne-
toli New Yorko. Geras maistas, puikūs kambariai -- \$31
savaitel. Atskiras "bungalow" visam sezonui \$225.
New Yorkiečių patogumui telefonuoti O. Plauskienė,
(Woodhaven, N. Y.) Michigan 2-5774 dėl rezervacijų ir
papildomų informacijų.

LIETUVIŲ VASARNAMIS PRIE PAT ATLANTO
papildinio su gražiai įrengtais butais, po du, tris
ir keturius kambarius. Be to, miegamieji kambariai
su bendra virtuve. Kainos prieinamos. Vietos už-
sakomos laiškais arba telefonu. VIOLET'S GUEST
HOME, 123 Atlantic Ave., Atlantic City, N. J.
Tel. 3-2338.

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE
ROBERT F. NARK
APDRAUDOS SPECIALISTAS
26 Court Street Brooklyn 1, N. Y. 700 Caroline Ave.
Main 4-6400 N. Valley Stream, N. Y.
VALley Stream 5-0783
LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

DIDELĖS NUOLAIDOS SIUNČIANTIEMS
PAKIETUS Į LIETUVĄ!

Tik asmeniškai atsilankę, galėsite išrinkti, koks
didelis vyriškų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas

Mūsų krautuvelyje gausite viską, kas tik reikalinga jūsų
artimiesiems Tėvyneje pradžiuginti.

Vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos
žemesnėmis kainomis, negu kitur.

DORION MFG'S OUTLET STORES, INC.
148-09 Jamaica Avenue Jamaica 35, N.Y.
(Išlipni Suthpin Blvd. Stotyje) Tel. AXtel 7-6082

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. Evergreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
SALES IR RESTORANO
SAVININKAS

Salė vestuvėms ir kito-
kioms pramogoms. Be to,
duodami polaidotuviniai
pietūs. Pirmos rūšies lie-
tuviškas maistas prieina-
momis kainomis.



Frances M. Armaitis-Ostróske
vienintelė lietuvaitė policininkė
Hartford, Conn.

Inž. K. Pusnikas, nuvykęs
biznio reikalais į Meksiką,
siunčia brooklyniečiams lin-
kėjimus.

Petras Petrutis, atvykęs iš
Chicagos į lietuvių sporto žai-
dynes, ta proga aplankė ir Vle-
nybės įstaigą.

M. Kavaliauskas iš Bostono
buvo atvykęs į New Yorką ir
ta proga lankėsi Vienybės re-
dakcijoje.

E. Sirusienė grįžo iš ligo-
ninės, kur jai buvo padaryta
sėkminga kojos operacija.

Jonas Simėnas, žinomas vie-
tos pramonininkas, po sėkmin-
gos operacijos ligoninėje,
grįžo namo ir baigia sveikti.

Edv. Sulaitis, Sportų Zinių
redaktorius, mūsų bendradarbis
Chicagoje, buvo atvykęs į
sporto žaidynes ir ta proga
lankėsi Vienybės redakcijoje.

PASAULYJE

* Birželio mėnesį dirbančiųjų skaičius Amerikoje padidėjo beveik vienu milijonu. Bet vyriausybės statistika rodo, kad bedarbių skaičius taip pat padidėjo. Tai aiškinama tuo, kad birželio mėnesį baigusieji mokslus įsijungia į darbą.

* Į Rytų Vokietijos komunistų partijos kongresą atvyko sovietų premjeras Chruščiovas su gynybos ministru maršalu Malinovskiu.

* Prieš pora savaičių Armėnijoje sovietai numušė neginkluotą Amerikos transportinį lėktuvą. Šis lėktuvas, skridamas iš Turkijos į Iraną, per klaidą užklydo į Armeniją. Išsigelbėję su parašutais iš degančio lėktuvo laktinai po kelių dienų buvo paleisti ir dabar, grįžę į Vokietiją, duoda parodymus.

* Per pasitarimą su valstybės sekretoriumi Dulles, gen. de

Gaulle pareiškė, kad Prancūzija, nežiūrint Amerikos nusistatymo, yra nutarusi gaminti savo atominės bombas.

* Chruščiovas žadęs vykti į Pekiną pasimatyti su Mao Tse Tungu, kad išlyginti kai kuriuos nesutarimus.

PASAULINĖ PARLAMENTARŲ KONFERENCIJA BRAZILIJOS

Specialiai Vienybei iš Rio de Janeiro

Pasaulinė Parlamentarų Konferencija šiais metais įvyks Rio de Janeiro, Brazilijoje, liepos 24 d. Kaip žinoma, Tarptautinei Parlamentarų Sąjungai priklauso visų kraštų parlamentų nariai. Net ir diktatūrinių kraštų, būtent, Sovietų Rusijos ir jos satelitų.

Į šią konferenciją būtų mažiau kreipiama dėmesio, jei ji neįvyktų Rio de Janeiro ir jeigu joje nedalyvautų Sovietų Rusijos atstovai, o kartu su jais, reikia manyti, atvyks vienas kitas ir iš Lietuvos, tuo labiau, kad ligi šiolie beveik visose parlamentarų konferencijose dalyvaudavo okupuotos Lietuvos atstovai Paleckio asmenyje.

O, kaip renkami Sovietų Rusijos atstovai į jos parlamentą, visiems žinoma. Ten yra tik viena komunistų partija ir tik ji viena stato kandidatus, o balsuoti turi visi gyventojai. Taip išrinktas parlamentas jokiū būdu negali atstovauti visuomenės daugumos nusistatymui. Todėl ir Paleckis negali kalbėti Lietuvos gyventojų vardu, nes jis tik partijos išstatytas, o ne žmonių išrinktas.



Chicagiečiai lietuviai futbolininkai laimėję dvi taures. Iš kairės: (klupo) J. Jakštas, A. Malinauskas, J. Perkūnas, R. Gavėnia, A. Lukauskas, H. Jenigas, kapitonas, (stovi) R. Jenigas, J. Kaunas, A. Stulga, A. Zukauskas, A. Martinkus, R. Koženiauskas, A. Damušis, A. Česnauskas.
E. Sulaičio nuotrauka

SPORTO DIENOS NEW YORKE

ED. ŠULAITIS

Nepriklausomybės šventės savaitgalis New Yorko lietuviams turėtų likti ilgai atmintyje, nes tomis dienomis čia visėjo šimtai lietuviškojo jaunimo, kuris buvo susirinkęs į VIII-sias Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynes.

Sportininkai iš Chicagos, Clevelando, Detroito, Toronto, Rochesterio, Bostono, Hartfordo, Worcesterio, Waterburio, New Yorko ir kitų vietovių tris dienas rungėsi sporto aikštėse -- futbolo, lengv. atletikos, lauko teniso bei plaukimo šakose.

Šiose žaidynėse daugiausiai taškų surinko Clevelando sportininkai, tačiau prijungus I-jo rato pasekmes nugalėtojais tapo Toronto LSK Vytis.

Žaidynės buvo atidarytos penktadienio popietėje Victory Field įvykiu sportininkų paradi ir oficialiųjų dalimi. Čia žaidynių dalyvių ir žiūrovų žodį tarė gen. konsulas J. Budrys, Fasko sekr. A. Bielskus ir LB New Yorko apyg. valdybos atstovas Alksinis. Invokaciją perskaitė T. Pranciškus Giedgaudas.

griebė laimėjimų. Plaukimo varžybose savo stiprybę parodė Detroito Kovas, nors Toronto Aušra ir New Yorko LSK kai kuriose rungtyne išėjo laimėtojais.

Pirmosios žaidynių dienos vakare įvyko sportininkų susipažinimo vakaras "Showboat" salėje, kur į susirinkusius tarė VLIK'o pirmininkas dr. A. Trimakas. Čia meninę dalį atliko New Yorko skautų oktetas, vadovaujamas muz. Liuberskio. Taip pat šioje vietoje įvyko banketas, kuriame dalyvavo nemaža klubų atstovų bei svečių.

Šeštadienio vakare Apreiškimo parap. salėje žaidynių laimėtojams buvo įteikti medaliai, diplomai ir dovanos, kurias perdavė Fasko sekr. A. Bielskus ir Rytų Apygardos Komiteto pirm. A. Vakselis. Čia taip pat vyko pasilinksminimas po kurio dalis dalyvių, kurie buvo atlikę visą savo programą, pajudėjo namų linkui, zadėdami susitikti kitais metais IX-ose Š. Amerikos Lietuvių sporto žaidynėse.

Lietuviai...

(Tęsinys iš 1 psl.)

simpatijos Sovietų pavergtosioms Centro ir Rytų Europos valstybėms. Liepos 4 d., sveikindamas amerikiečius jų tautinės šventės proga, Graikijos Ambasados págarėjas Andre Michalopoulos šiltai žodžiais suminėjo Sovietų pavergtąsias tautas ir laisvojo pasaulio pareigą padėti toms tautoms atsikvoti nepriklausomybę ir laisvę.

Klaustytojų tarpe buvo ir šiam krašte gimęs lietuvis Marčiukaišis, mokyklos direktorius Pehnsylvanijos valstybėje.

HILLSIDE ACRES VASARVIETĖ -- MILANVILLE, PA.
Moderniška vasarvietė prie Delaware upės, netoli nuo New Yorko -- galima maudytis, žuvažinti, laiveliais plaukioti. Maistas šviežias -- tiesiog iš mūsų farmos. Kambariai moderniški -- su šiltu ir šaltu vandeniu -- 31 dol. savaitei. DĖL informacijų ar rezervacijų kreiptis: Mr. A. THOMAS, MILANVILLE, PA. Tel. BeechLake 9024-R25

PERSIUNTIMUI SIUNTINIŲ Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PATIKIMOS, ATYDŽIOS IR SKUBIOS FIRMOS

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

(Licensed by USSR)

135 West 14th St., New York 11, N. Y.

Tel.: CHelsea 3-2583

MŪSŲ SKYRIAI

116 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel.: YU 2-0380

132 FRANKLIN AVENUE
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

332 FILLMORE AVE.
BUFFALO 6, NEW YORK
Tel.: MOhawk 2674

900 LITERARY ROAD
CLEVELAND 13, OHIO
Tel.: TOWER 1-1461

11329 JOS. CAMPAU
DETROIT 12, MICHIGAN
Tel.: TOWNSEND 9-3980

632 W. GIRARD AVE.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel.: WALnut 5-8878

Visais klausimais, ryšyje persiuntimo siuntinių Jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į mūsų patyrusius, atydzius ir mandagius skyrių vedėjus, kurie maloniai suteiks jums visus nurodymus. Mūsų didžiulė firma, turėdama tūkstančius patenkintų klientų, 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6 - 7 savaites (oro paštu laike 7 - 12 dienų).

JŪS DAR SPĖSITE PERSIUSTI MAISTO PRODUKTUS VASAROS LAIKUI

Mūsų įstaigose yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies maisto produktų, kaip tai -- sviesto; arbatos, kavos ryžių, kumpių ir t. t., o taip pat pramonės gaminių, vilnonių audeklų, dirbtino šilko, odų visokiausių rūšių, skarelių, avalynės, laikrodžių ir kitokių daiktų pačiomis žemiausiomis kainomis.

ATSIMINKITE, KAD MES ESAME SPECIALISTAI SIUNTINIŲ PERSIUNTIME



Bostono Lietuvių Sporto Klubo (Dainava) tinklinio komanda Clevelando pirmenybėse laimėjusi antrą vietą. Iš kairės į dešinę (stovi) Vytautas Eikinas, Vyt. Leveckis, Algis Skabelkis, Vyt. Bruzgelevičius, Priklaupe: Rimas Vizgirda ir Edvardas Aušras.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257

Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one-
year. Advertising rates on
application.

NE VIENO AKRO SVETIMOS ŽEMĖS

Sovietai dažnai iškraipydami faktus, savo propagandoje Ameriką vaizduoja imperialistiniu kraštu.

Buvęs Amerikos prezidentas Hoover, kalbėdamas Nepriklausomybės šventės proga Briusely, pareiškė:

"Gal būt didžiausias mūsų idealų iškrypimas pasireiškia teigiant, kad mes esame nusiuteikę imperialistiškai. Šis neteisingas vaizdavimas palankomas nepaisant istorijos faktų ir dabartinėd mūsų politikos."

Hoover trumpai priminė kad pasauliui derėtų neužmiršti Monroe doktriną, kuria Amerika padėjo savo kaimynams Lotynų Amerikoje užtikrinti laisvę. Pasaulis taip pat galėtų prisiminti, kad Amerika suteikė laisvę ir nepriklausomybę savo buvusioms kolonijoms Kubai ir Filipinams, o taip pat siūlė nepriklausomybę ir Puerto Rico.

Per pastaruosius 40 metų, sakė Hoover, amerikiečiai kovojo ir mirė trijuose dideliuose karuose. Jie tai darė tam, kad žmonija turėtų daugiau laisvės ir kad pasaulis galėtų turėti pastovią taiką.

"Nieko mes po pergalės neprašėme. Ne vieno akro svetimos žemės! Mes niekuomet neprašėme reparacijų ar ekonominių privilegijų, priešingai mes teikėme milijonų dovanų ir paskolų, stengdamiesi padėti kitoms valstybėms."



KULTŪRINIS NUOSMUKIS (2)

REIKALAVIMAI SPAUDAI

Dėl ko kai kas nepasirašė ir kai kas pasirašė nuosmukio manifestą. - Pogrindžio kultūra. - Triukšmas dėl nieko.

Vienas žinomas kompozitorius atsisakė pasirašyti 60-ties manifestą dėl kultūrinio nuosmukio, pirštu durdamas LIETUVIŲ DIENŲ viršelį. Iš to spindi manifesto signataro dainininko V. Verikailio veidas. Žurnalo viduje du puslapiai su eile šeiminių nuotraukų skiriami tam dainininkui, tuo tarpu V. K. Banaičiui, kurio vardo negalima išbraukti iš mūsų muzikos istorijos, skiriamas palyginti tik mažas straipsnelis su kuklia nuotraukėle. Tai dar vienas pavyzdys, kad manifesto sig-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

natarai, priekaištaudami spaudai dėl vertybių sumaišymo, užmiršo bent trumpai žvilgtelti veidrodin!

Kitas manifesto signataras pianistas Andrius Kuprevičius -- jaučiasi teisėtai pasirašęs -- jo Clevelande įvykusį reitalį vietos lietuvių laikraštis DIRVA paminėjo trumpa žinute, tuo tarpu du angliški dienraščiai davė išsamias recenzijas. DIRVOS redaktorius Blandyčių trio buvo didesnės reikš-

mės kultūrinis įvykis!

Bet daugiausiai signatarus papiktino abiejų Chicagos dienraščių laikysena kultūrinuose klausimuose. Stasys Pilka, kuris nebuvo pakviestas pasirašyti manifestą, bet jam pritaria per radijo interviu paaiškino, jog dienraščių laikysena privertusi tikruosius kultūrininkus nusileisti pogrindin...

Kaip atrodo priekaištai spaudai, žiūrint iš redakcijų pusės? Redaktoriai tuos priekaištus gali lengva širdimi atmesti, pasiaiškindami, kad jų redaguojamų laikraščių skiltys yra atviros ir ne jų kaltė, kad jomis pasinaudoja visokie grafomanai ir teplemonai, o ne tie, kurie iš tikro galėtų rimtai pasisakyti įvairiais kultūros klausimais. Laikraštis turi laiku išeiti ir turi išsiversti tokia medžiaga kurią turi po ranka. DRAUGO kultūrinio skyriaus redaktorius kun. dr. J. Prunskis energingai "medžioja" straipsnius, bet ar jis kaltas, kad pvz. apie Picasso straipsnį, kuris papiktino signatarus, jam parašo ne koks manifesto signataras Valeška, bet A.

KAIRĖJE: Grupė tenisininkų, dalyvavusių lietuvių sportinėse žaidynėse New Yorke: Gvildys, Schmidt, Arūnas, Saldaitis, Rautinš, Ščiukauskaitė, Lubes, Montvila ir Grybauskas. V. Maželio nuotrauka

VIRŠUJE: Praėjusį šeštadienį Brooklyne, Apriškimo parsalėje, įvyko dovanų įteikimas VIII Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių laimėtojams. Nuotraukoje įteikiama dovana A. Budreckui už estafetę jaunių klasėje. Iš kairės: J. Lapurka, J. Kepenis, A. Ruzgas, A. Vakselis, A. Bielskus ir A. Budreckas.

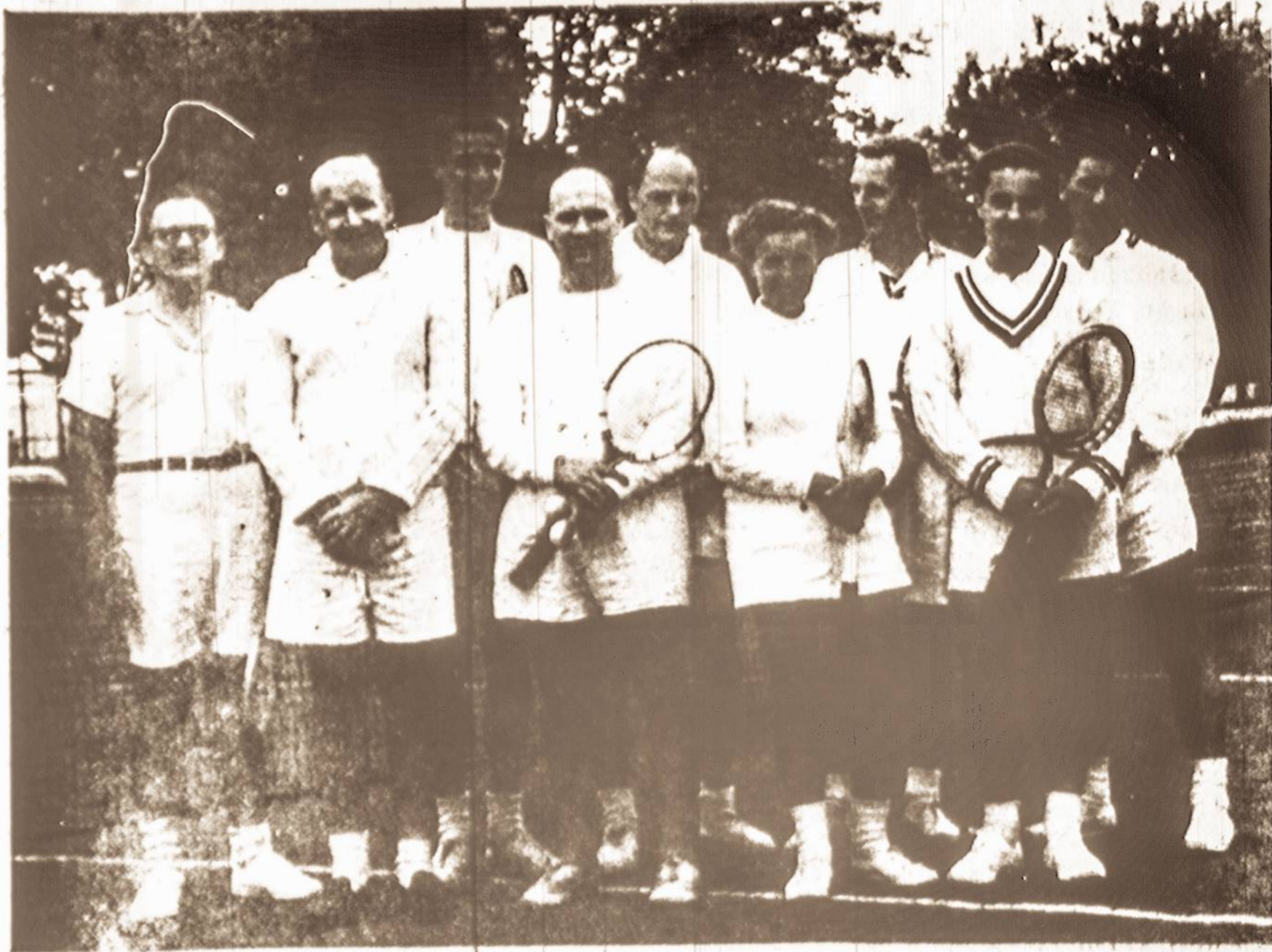
V. Maželio nuotrauka

Rūkštelė? Žinoma, redaktoriai tokių nesamonių neturėtų dėti, bet ji, matyti, papirko A. Rūkštelės aiškinimai, kad modernų meną įkvepė satanizmas ir komunizmas. Sprendžiant iš redakcijos pastabos, tie aiškinimai neįtikino paties redaktoriaus, tačiau, antra vertus, jie nėra pavojingi katalikybei, todėl jei geresnio straipsnio po ranka nėra, kodėl nepasinaudoti tuo?

Cia dar kartą pabrėžtina, jog visi mūsų laikraščiai gimė su sunkia hypeteka. Jie buvo įsteigti ne kaip objektyvios informacijos šaltiniai, bet kaip kurios nors ideologinės ar politinės propagandos, dažnai prasilenkiančios su tiesa, organai!

Tokiu būdu susidaro tokia padėtis: iš rimtesnių, bet kuklesnių žmonių, laikraščiai straipsnių negali prisiprašyti. Tuo naudojasi įvairūs garbetroškos, siūlydami savo patarnavimus. Jų rašiniai rimtesnius dar daugiau atbaido nuo bet kokios bendradarbiavimo minties. Rezultatas -- nuosmukis.

(Nukelta į 8 psl.)



Nepremijuoti talentai

KAS BŪTŪ, JEI ANTANO GUSTAIČIO NEBŪTŪ?

Šį straipsnį pradėjau rašyti dar tada, kai Antanui Gustaičiui grėsė didelis pavojus laimėti literatūros premiją, rašytojų draugijos skiriamą.

To pavojaus naišvengė velionis Jurgis Savickis (gyvas būdamas, panašių pavojų nepatyręs).

Kitas, mažesnis, pavojus (iš Kanados pusės) taip pat laimingai praėjo pro Gustaitį. Jo auka buvo Jonas Mekas (nuo ankstyvesnio pavojaus stovėjęs gana toli).

Trečias ("Aidy") pavojus Gustaičio jau beveik nebelietė, nors dar galėjo liesti. Visai netikėtai šio pavojaus auka tapo Albinas Baranauskas.

Daugiau pavojų, nešančių Gustaičiui laurus bei pinigus, tuo tarpu nematyti ir negirdėti. Tad manau, kad dabar pats laikas man savo straipsnį tęsti toliau.

(Esu pasirošęs parašyti keletą straipsnių apie nepremijuotus, bet premijos vertus mūsų autorius. Jais nemanau žeminti premijuotųjų.)

Antano Gustaičio eilėraščių knyga ANAPUS TEISYBĖS nėra eilinė. Kad ji negavo premijos, tai tik likimas kaltas. Juk likimas ir yra tikrasis premijų skirstytojas.

Gustaičio eilėraščiai humoristiniai, bet rimti. Rimtumas jų toks, kad jie tikri eilėraščiai. Ritmingi, melodingi, formingi. Nešleivi ir nekrevi. Turiningi.

Prisimenu, kaip su Antanu Gustaičiu man teko vienu lai-

LEONARDAS ŽITKEVIČIUS

vu plaukti iš Kauno, į kurį vėliau nebegrižome...

Tada jis galėjo būti kokių trisdešimt septynerių. Tokio amžiaus žmogus dar negali būti labai rimtas. Neatrodė per daug rimtas ir Gustaitis. Bet eilėraščius jau tada rašydavo visai rimtus.

Dabar Gustaičiui jau penkiasdešimt su trupučiu. Neteiko taurės pakelti už jubiliatą, tad nutariau bent rašalu apšaukinti jo knygą "Anapus teisybės", gražiai "Gabijs" išleista, su įdomiu Romo Viešulo aplanku.

"Laistant rašalu knygą, tenka ištepti ir patį autorių ir net pačiam susitepti. Bet vistiek -- tebūnie, kas turi būti.

Vartau šią knygą ir jį ieškau pradžios. Ir niekur jos nerandu. Nėra pirmųjų žingsnių, šleivų ir kreivų, lyg jų visai nebūtų buvę. O dar tik pirmoji šio autoriaus knyga. Atrodo, kad pirmųjų savo eilėraščių autorius visai mums nerodo.

Verčiu knygą ligi galo ir tik tenai randu pradžią:

**Pliaže liūdškai švilpia vėjas,
Sušalus purtosi banga,
Ir tuščią krepšį užsidėjęs,
Tariu: sudievu, Palanga!!**
(Senoviškas romansas, 131 p.)

Bet tai ne pirmieji žingsniai. Gal antrieji.

Nežinočiau, kad tas eilėraštis jau seniau rašytas, jei prieš dvidešimtį (gal kiek ir daugiau) metų nebūčiau jo girdėjęs Klaipėdoje. Dainavo

(ne deklamavo) jį žymusis mūsų aktorius Henrikas Kačinskas; dainavo ne scenoje ir ne literatūros vakare.

Antrą sykį tą patį eilėraštį girdėjau Kaune dainuojamą (ne deklamuojamą) paties Antano Gustaičio (scenoje, literatūros vakare). Ar dainuoja Gustaitis scenoje dabar?...

Atrodo, kad ir daugelio kitų savo eilėraščių (ne tik pirmųjų) autorius mums nerodo. Tai autoriaus plusas. Jis atrinko šiam rinkiniui pačius geriausius. Kiti gal tiko scenai (Gustaitis mokėjo juos perduoti klausytojams), bet nebūtų tikę knygai (nors ir nėra blogi).

Gustaičio eilėraščių tematika? Ją galima nusakyti trumpai: septynios didžiosios nuodėmės. Nė vienos nuodėmės Gustaitis nevadina nuogu vardu (kaip kad Štasy's Anglickis darė dar Lietuvoje). Bet už visų jų užkliūva, turbūt pats to nežinodamas. Užkliūva ir nepyksta, o juokiasi.

Geriausi eilėraščiai yra tie, kuriuose mažiausia dienos aktualijų (Cadillac, Balfu, UN, Vlikų ir pan.). Apskritai, Gustaitis dienos aktualijų knygoje vengia ir gerai daro. Tokie eilėraščiai, kaip "Kas būtų, jeigu manęs nebūtų", "Aš bijau tik žodžio jau", "Moderiški elegija", "Suo", aktualūs bus ir po daugelio metų. Jiems tinka satyrų vardas:

**Man nebaisi teisybės saulė,
Nepaisūs atdūstai kančių.
Galū nujoti per pasaulį
Ant savo artimo pečių,
Bet kai mane apžergia jau,
Tada bijau.**

(Aš bijau tik žodžio jau, 17 p.)

Visdėlto pagrindinis Gustaičio žanras -- ne satyra, o humoristika. Kalbant apie šį žanrą, tenka sutikti su Pulgio Andriušio kritikos žodžiu knygos gale: "Eilėraščių elegancija, vaizdų kontrastai, staigmenos, turtinga, originali kalba autorių iškelia į žanro augštumas. Juodon pesimizmo balon nenutraukianti mūsų ydų kritika, neišsemiamas humoras paverčia šią knygą širdies balzamu."

Gustaičio eilėraščių forma -- griežtai klasikinė. Taip rašė savo satyras ir taip kitus mokė rašyti Adomas Jakštas.

Bloga ta knyga, kurioje reikia ieškoti deimantų ir džiaugtis bent viena jų radus. Pas Gustaitį deimantų nereikia ieškoti: kas posmas, tai deimantukas. Patys eilėraščiai nevisi vienodo lygio, bet visi pakankamai lygūs.

Net pačiam Adomui Jakštui būtų sunku prikibti prie Gustaičio eilėraščių formos. Jis turėtų net išgirti ją. Išgirtų jis ir turinį, bet ne visur. Kai kur dėl turinio A. Jakštas gal būtų ir labai žiaurus, pvz. dėl



Antanas Gustaitis

eilėraščiui "Mažai" (113 psl.). Mes nesame tokie priekabūs. Tačiau ir mums krinta į akį viena Gustaičio silpnybė (kuris poetas jų neturi!). Silpnybė, kai kalbama apie moteris: čia paglostai, čia ignybi, ranką rankoj palaikai (64 psl.); ir taip toliau.

Tokių vietų, bylojančių apie "meilės" nuodėmę bei jos saldumą, knygoje randame nemaža. Gal net kiek per daug. Bet skaitytojas Gustaičio už tai per daug nesmerks. Nes Gustaitis tą "meilę" moka išsakyti dailiu žodžiu.

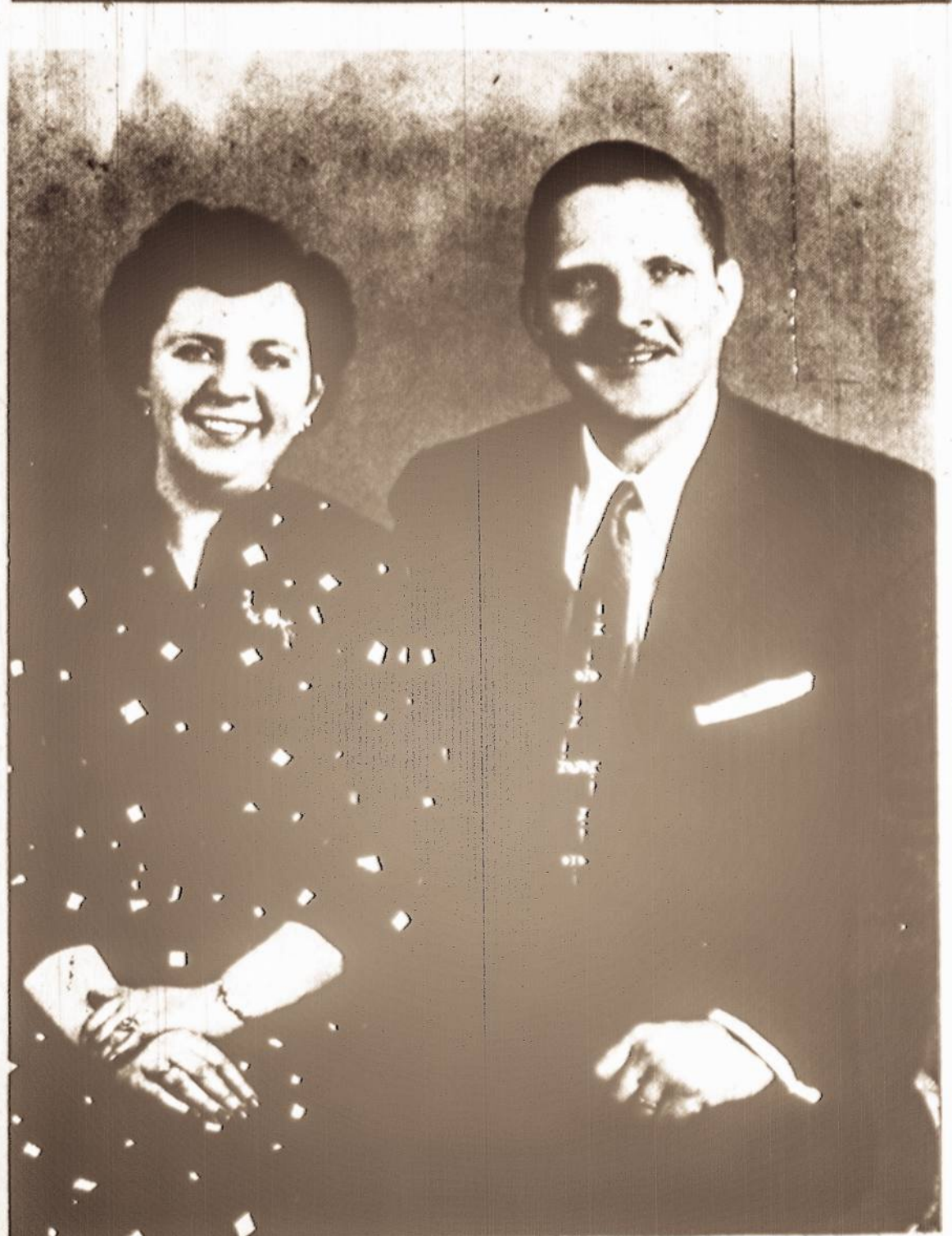
Bet kas gi pagaliau būtų, jei Antano Gustaičio nebūtų? Į tai atsako pats autorius viename iš geriausių savo eilėraščių:

**Siaušias pakaušis tik pagalvojus,
Siausias ir nuo kalbų tų,
Koks šiam pasauliui kiltų pavojus,
Jeigu manęs nebūtų.**

**Kur dingtų mano nuopelnų kraštis,
Kas jį kasdien skaičiuotų,
Kas čia iš baimės net susiraitęs
Priešam padus bučiuotų?**
(Kas būtų, jeigu manęs nebūtų, 15 psl.)

Juokai juokais, bet jei Antano Gustaičio nebūtų, tai kas gi jo vietoje būtų? Kito tokio nerastume.

(Sekantį kartą: Dvejopa Grigaitytė -- nerūpestinga ir susimąsčiusi.)



Valentina ir Steponas Minkai, pirmieji įsteigę lietuvišką radijo programą Naujojoje Anglijoje. Netrukus Minkai minės dvigubą sidabrinį jubiliejų: 25 metai, kai vedę ir tiek pat metų, kai įsteigė lietuvišką radijo programą. Minkų radijo programų metinis piknikas įvyks rugpjūčio 3, sekmadienį, Romuvos parke, Brockton, Mass. Minkų radijo programos girdimos sekmadieniais, nuo 2:30 iki 3 v. p. p. iš WLYN stoties # 1360 kilocyles.

Kur geriausiai praleisti atostogas?



Tikriausia vieta yra garsiajame CAPE COD Osterville kurorte, lietuviška vasarvietės ištaiginga

Vila AUDRONE

87 EAST BAY RD. OSTERVILLE CAPE COD, MASS.

- * Tikrasis atostogų poilsis
- * Atlanto šiltos Golfstronio srovės paplūdimis
- * Privatus pušynas -- parkas
- * Erdvūs ir patogūs kambariai, daug vonių, verandos
- * Geras lietuviškas maistas

Vilos savininkai maloniai kviečia tautiečius praleisti atostogas ir kreiptis:

AUDRONĖ -- DR. ED. JANSONAS

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.

Tel. Garden 8-2748



Bendruomenės Seimui artėjant

Neseniai praėjo Tautinis Kongresas New Yorke. Praėjo ir Amerikos lietuvių kongresas Bostone. Dabar artinasi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas, kurio metu, be lietuviškų problemų sprendimų, kalbų bei diskusijų, vyks lietuviškos muzikos koncertas, o taip pat lietuvių meno kurinių paroda, sokių vakaras jaunimui, iš-

EMILIJĄ ČEKIENĖ

ikilmingas bankietas ir t. t. Visa tai vyks Statler viešbučio salėse, New Yorke.

Ta proga norisi priminti, kad šio Tautinio Kongreso S. Meškeliui Vienybėje, (birželio 20 d.) vyks:

"Suvažiavimų šaukimas gal

tik padeda propagandai ir save padrašinti, kad dar nesąskatame. Kas iš tų posėdžių, prašmatnių viešbučių atšaldytose salėse, jei nebus noro, kuo esi išlikti, jei nebus tautinio nusistatymo?

S. Meškeliui tenka priminti, kad tų suvažiavimų rengėjams tikrai nėra reikalo save nei raminti nei "drašinti". Jie nenuskęs, nežiūrint, kur begyventų ir ką beveiktų, visada išliks lietuviškas. O kad jie daro "prašmatniose" salėse, tai tik daugiau žmonių, o ypač jaunimo patraukia. Juk mes iš viso tiek daug žmonių talpinančių salių neturim. Ir visai suprantama, jei jaunimas gražesnes sales labiau mėgsta, nes mokosi ir bendrauja su svetimais, lanko jų posėdžius, koncertus bei pobuvius prašmatniose salėse, tad aišku jiems kykla klausimas, kodėl gi lietuviškas savo ikilmingas sventes ruošia vis pridurkėjusiose troškiose salėse. Tokio nepasitenkinimo iš mūsų jaunimo girdime kiekvienas. Tiesa, lietuviybė praetyje išlaikė tik dūminėse pirklėse, tačiau tuo pat metu ir čia Amerikoje užšaldytų salių dar nebuvo.

Žinoma, jei tuos pinigų skirtume lietuviybės išlaikymui, būtų daug naudingiau, bet nuo gyvenimo realybės neįmanoma pabėgti. Aukštas gyvenimo standartas vilioja visus, tokia jau žmogaus prigimtis. Šis klausimas lengviausiai būtų išsprendžiamas, jei lietuviškas išgytų nuosavą "prašmatnią" ir erdvią salę, kad nereiktų svetimiems pinigų atiduoti. Nenuostabu, kad ir PLB Seimas vyks svetimose salėse. Bet dalyvaudime ir savo organizaciją stiprinkime visi.

Juk iš pavienio kiekvieno lietuviškas šis seimas tiek maža reikalauja: domėtis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės darbais, kuriuos atlikti patikėjome demokratinio balsavimu išrinktiems atstovams; domėtis mūsų menininkų kūriniais, kurie populiarina Lietuvos vardą, lankyti koncertus, kuriems mūsų dainos mėgėjai ir

profesionalai ruošiasi jau visus metus.

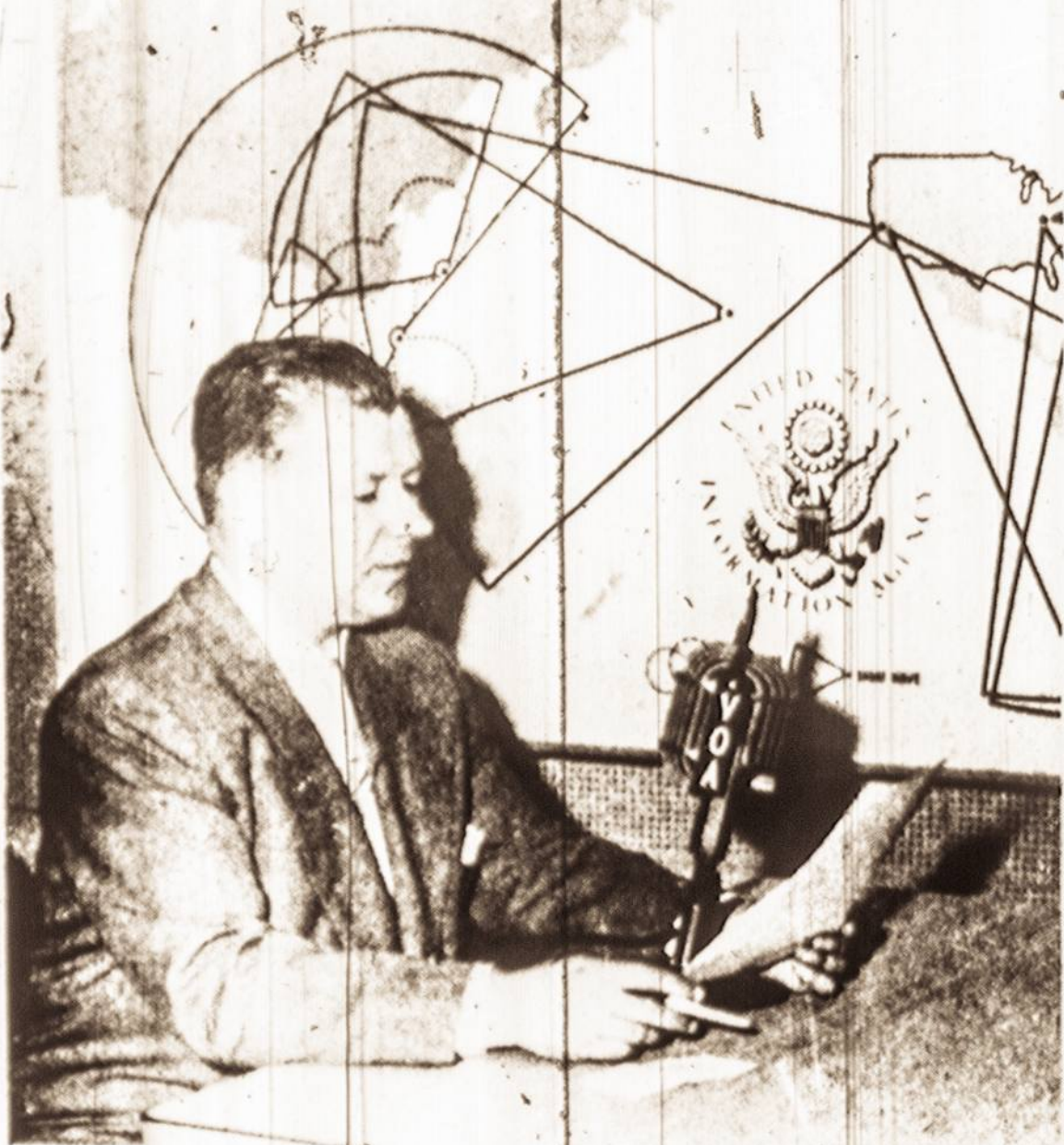
Šis seimas tesustiprina ne vieną begėstančią lietuviškumo ugnelę, tepatraukia į b-vės kūrimo darbą aktyviai įsijungti ir tuos, kurie suabejojo ar dolerio pagailėjo, neparodydami akių bendruomenės rinkimuose. Šis seimas teikvepia mums minti, kad PLB yra mūsų visų organas ir mes visi jos nariai.

MIRĖ J. BERNOTAS

Waterbury, Conn. -- Liepos 8 d. čia mirė Juozas Bernotas, 75 m. amžiaus. Velionis buvo žinomas vietos veikėjas. Palaidotas liepos 9 d. iš Deliniks laidotuvių įstaigos ir vietos lietuvių bažnyčios į Kalvarijos kapus. Liko žmona Marija, sūnus Juozas, duktė Catherine Garvey, keturi anūkai ir trys proanūkai. Išsėkis ramiai, Jūbzai, Amerikos žemėlėje.

J. P. Brogīs

The VOICE OF AMERICA - around the world



Kalbama, kad nuo rugsėjo 1 d. Miunchene bus uždarytas Amerikos Balso lietuvių skyrius. Taupumo sumetimais taip pat uždaromi ten veikę latvių, estų, lenkų, bulgarių, vengrų, uzbekų ir rusų skyriai.

Lietuviai dirbę šiame skyriuje, atleidžiami iš pareigų. Tik programai vadovavę dr. P. Padalis ir inž. P. Labanauskas (prieš porą mėnesių nuvykęs pavaduoti J. Laučką), grįžinami į Washingtoną. Turėjęs vykti į Miuncheną skyriaus viršininko pareigoms dr. K. Jurgėla ir toliau pasiliks Washingtone lietuviško skyriaus viršininku. Ateity pusvalandžio programa į Lietuvą kasdien bus perduodama tik iš Washingtono. Gi J. Laučka, kuris buvo numatytas lietuvių skyriaus viršininku Washingtone, perėjo į konsularinę tarnybą. Nuotraukoje grįžtąs į Washingtoną inž. P. Labanauskas, programos Lietuvą perdavimo metu.

V. Gedgaudo nuotrauka



Birželio 21 d. Bostone Sliažų ir Kavaliauskų rezidencijoje buvo paminėta Albino ir Onos Sliažų 25 metų vedybų sukaktis. Pobuvy dalyvavo daug artimų draugų. Nuotraukoje (iš kairės) dalis svečių: inž. Kubilius, kun. Dagys, J. Kavaliauskienė, Gudelis, torta pjauna Albinas ir Ona Sliažai, užpakaly Montautienė, M. Kavaliauskas, E. Kalvaitienė, A. Puskepalaitis, Kubilienė.

ALIASKA ATEITIES ŠALIS

Už 50 metų turės 30 milijonų gyventojų

Aliaska, kuri šiomis dienomis priimta 49-ja JA valstybe, yra ateities šalis. Didžiulė, mažai žmogaus palista žemė, laukia savo pionierių. Jos plotas lygus penktadaliui ikšiolinės JAV teritorijos -- 586,400 kv. mylių. Ji yra daugiau negu du kartu didesnė už ligšiol beribišais plotais pirmavusią Texaso valstybę. Tačiau Aliaskoje ten stovinčiais kariais šiandien tėra tik apie 200,000 gyventojų.

Aliaskoje apie 35,000 gyventojų yra vietiniai: indėnai, eskimai bei aleutai.

Is kitų geografinių įdomybių pažymėtina tai, kad labiausiai į jūrą išsikišusios Aliaskos dalys, įeina jau į rytų hemisferą, tik pora mylių skiria paskutinę Aleutų grandinę Aliaskos sala nuo Sovietų Sąjungos salų, o ir patys žemynai siauriausioje vietoje nutolę tik per 55 mylias.

Didelė Aliaskos dalis yra už arktinio rato, kur naktis ir diena trunka po pusę metų. Tačiau ir pats piečiausias Aliaskos smaigalys, išsirežęs Ramiojo vandenyno pakraščiu į Kanadą, yra daugiau nei per 500 mylių šiauriau nei Washingtono valstybė.

Aliaska buvo JAV žinioje jau 90 metų, nupirkus ją už 7 milijonų

dolerių iš Rusijos. Per tą laiką pavyko iširti tik du nuošimčius jos ploto, tačiau ir toje Aliaskos dalelėj jau rasta 31 iš 33 strateginės reikšmės Amerikai reikalingų mineralų. Jos anglies atsargos, sakoma, yra turtingesnės už Pennsylvanijos, jos aukso kasyklos dar nei kiek neišsemtos, o nafta tik pernai atrasta.

Dirbama žemė ir miškai sudaro iki 35% Aliaskos ploto, o du trečdaliai yra tundros, upės, pelkės, ledynai ir kalnai, kurių tarpe yra pats aukščiausias Šiaurės Amerikoje McKinley kalnas, daugiau nei 20,000 pėdų aukščio. Aliaskoj esama ir 20 aktyvių ugnikalnių.

Šiame krašte tebėra milžiniški plotai, laukiantys žmogaus rankų, per kuriuos dar turi būti išvesti keliai ir geležinkeliai, permesti tiltai. Dar nežinomi lobiai laukia Aliaskos žemėje.

Šiuo metu pagrindinė Aliaskos produkcijos šaka yra žvejyba. Statistika rodo, kad iš 131 milijono dolerių gamybos pajamų daugiau nei pusę buvo gauta iš žvejybos. Toliau sekė miško pramonė, davusi apie 30 mil. dolerių, mineralai, žemės ūkio gaminiai ir kailiai.

Sparčiai auga turizmas. Dėl dirbamos žemės negausumo Aliaska išveža maistą iš JAV. Tai ji daro laivais bei lėktuvais. Tas be abejo pakelia maisto kainą. Saldų galva kainuoja 65 centus. . . Brangiau nei kitur JAV Aliaskoje kaštuoja ir kiti pragyvenimo reikmenys bei butai (dviejų kambarių butas mėnesiui kainuoja 185 dol.), tačiau ten atitinkamai aukštesni yra ir atlyginimai.

Aliaskos sostinė Juneau yra nedidelis miestelis iš trijų pusių apsuptas kalnais, o iš ketvirtos pusės įlankos vandeniu. Su pasididžiavimu gyventojai pasakoja, kad Juneau yra vienintelė pasaulio sostinė, iš kurios automobiliu galima pavažiuoti pasidžiūrėti ledyno. Nors su JAV šio miesto ned

jungia joks vieškelis, tačiau į ledyną veda plentas, kuris baigiasi ties ežeru. Apsistojęs pakrastyje lankytojas gali stebėti, kaip kitoje ežero pusėje krinta milžiniški ledo gabalai šešių aukštų namo didžio, gi už mylios ties žvyruota pakrante maudosi vaikai.

Jei Aliaskos sostinė yra nedidelė, už tai verdančiame pramonės bei prekybos veržlumu Anchorage mieste telpa be maž pusė viso krašto gyventojų, būtent arti 100,000. Tai vienas keisčiausių ir spalvingiausių JAV kampelių, kur didžiausių kontrastu iškyla modernieji reiškiniai su primityviu palikimu. Šalia 14 aukštų naujų pastatų miesto pastatų miesto pačiame centre teberioogso rastų bakuzėlės, kokias čia statėsi medžiotojai ir pionieriai. Spindinčiose krautuose rasi visa ko, ką New Yorkas ar kitas pasaulinis miestas turi, bet už kelių mylių nuo neono vicesų prasideda neapgyventa dykinė ir nereikėtų per daug stebėtis, pamatius savo namų kieme vaikštinėjantį briedį. Visoje Aliaskoje nauja ir sena glaudžiasi vienas prie kito. Viršum indėnų totėmų, aukštų piauštųjų medžių stulpų su Aliaskos meška pagrinde, kur išrašyta visa indėnų giminės istorija, nuolat skrenda lėktuvai. Šunų ragutes išstumia naujausios gamybos automobiliai. Eskimas palieka ruonio zuvavimą kajuku savo seneliui, o pats nueina dirbti mechaniku į aerodromą, radaro stotį ir plaukioja motorlaiviu.

Radus naftos, žemė per dieną pabrangsta šimteriopai, tuo tarpu kitur ji parduodama beveik pusdykiai.

Šiandien Aliaska dar turi daug nemažų problemų, kaip maisto pramonė, transportacija, namų statyba, žmonių trūkumas. . . Tačiau aliaskiečiai tik įavo žemės, naujosios 49-sios valstybės didele ateitimi.



VIRŠUJE: Inž. E. A. Bartkus, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, naujai išrinktas Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininku. Šias pareigas Bartkus perėmė, senajam ALT vicepirmininkui Antanui Oliui mirus.

Vyt. Gedgaudo nuotrauka



Aliaskos gubernatorių Mike Stepovich pranašauja, kad krašto ekonomijai tolydžio vystantis, gyventojų skaičius per pusę šimto metų pasieks apie 30 milijonų.

Ligi šiol Aliaska nebuvo atstovaujama Kongrese, nors jos gyventojų išrinkta delegacija ir būdavo Kongrese, tačiau be teisės balsuoti.

Dabar, prezidentui Eisenhoriui patvirtinus, Aliaska tapo atskira Amerikos valstybe, jos gyventojai rinks į šalies senatą du senatorius ir narius į Atstovų Rūmus pagal gyventojų skaičių.

(ab)

Bronius Kontrimas, vienintelis lietuvis konstebelis (antstolis) Bostono mieste, tose pareigose nuo 1917 m., taip pat yra apdraudęs biznyje. Kontrimas kilęs iš Šiaulių, atvykęs į Ameriką 1907 m., uoliai dalyvauja vietos lietuvių veikime, skaito Vienybę, Keleivį, Sandarą ir kitus laikraščius.

APACIOJE: Toje pačioje Statlerio viešbučio salėje birželio 28 d. įvyko Amerikos Lietuvių Kongreso banketas, kuriame dalyvavo apie 400 delegatų bei svečių. Programos metu kalbėjo A. Matjoška, adv. Grigalius, senatorius Kennedy, Mass. gubernatorių Furcolo, ALT pirmininkas L. Simutis, vyskupai Brizgys ir Padolskis, Lietuvos atstovas J. Kajekas ir k. Be to, buvo koncertinė programa, kurią išpildė solistė St. Daugeliene, solistas S. Liepas ir Onos Ivaškienės vadovaujamas tautinių šokių sambūris.



MANO KRIKŠTO TĖVO KUMELIUKAS

IŠ A. Vienuolio atsiminimų

Kumeliukas atsiliepdavo ir žvendamas atbėgdavo pakluonėn; gavęs iš savo gaspadoriaus rankų duonos, apglostytas ir paglamonėtas vėl nubėgdavo prie kumelės. Tokiu gyvuliuku gėrėdavos ir visi užuožeriečiai, o jau mes, vaikai, tai ir sapne ji sapnuodavome, ir nešiodavome jam laukan duonos pluteles.

Vieną kartą mano krikšto tėvas, atsikėlęs anksčiau rytą, išėjo galan kluono ir pašaukė savo kumeliuką. Kumeliukas neatsiliepė. Pašaukė antrą kartą — vėl tylą. Rožanas paeėjo pakalnėn ir vėl pašaukė. Vietoj kumeliuko atsiliepė kumelė. Rožanas tekinas nubėgo pakalnėn ir... o siaubas: jo kumeliukas gulėjo paliūnėje perplėsta gerkle ir išėstu šonu, o supančiota kumelė vis žingsniavo apie jį, prunkstė ir įnirtusi net su šaknimis skabė žolę. Rožanas suriko ne savo balsu ir puolė prie kumeliuko... Išgirdė jo klyksmą, atbėgo iš kaimo ir daugiau vyrų, ir kiekvienas susirūpino savais kumeliukais ir vilko išblaškytais arkliais. Sujudo visas kaimas. Motina prikėlė ir mane. Kartu su tėvu nuskubėjau paežerėn ir aš, ir mane nukrate siaubas: pievoje sklaisėsi ūkas, garavo ežeras, o prie ežero kėpsojo vilko sudraskytas kumeliukas, o jį apkabinęs rankomis gulėjo nei gyvas, nei miręs mano krikšto tėvas. Tėvas pakrutino jį už pečių. Krikšto tėvas nė nekrustelėjo. Aš pamaniau, kad ir jis jau nebegyvas, ir balsu pradėjau verkti... O žmonių apie vilko papiautą kumeliuką ir apdraskytą kumelę rinkosi vis daugiau ir daugiau. Į kiekvieną naujai beprisiartinantį žmogų ji raukėsi, suglaudusi ausis neva mėgino kąsti ir vėl visu įnirtimu skabė sumintą žolę ir vis prunkstė ir prunkstė. Matyt, ji aršiai gynė savo vaiką nuo vilko, kovojo su juo dantimis ir kanopomis, nes apie papiautą kumeliuką buvo plačiai išminta pieva ir sukruvinta žolė.

Atėjo verkdamas ir Rožanienė. Pamačiusi bejudesio gulintį savo vyrą, ir ji sukliko ne savo balsu ir puolė judinti jį už pečių ir pradėjo šaukti:

— Unton! Unton! Dėl Dievo, atsitokėk: negimus jie daro, o mes juos... Atsitokėk... Dievas duos, užsiugdysime kifą, bet kumelė gyva tebėra!..

Kai Rožanas atsitokėjo ir atsikėlė, buvo ir už žemę juodesnis. Jis neverkė, regėjos, nematė nei žmonių, nei manęs, savo mylimojo krikštasiūnio, o tik paliepė susirinkusiems vyrams iki vakaro neliešti iš vietos jo kumeliuko ir parsivedė su žmona namo.

Žmonės, suaugę ir vaikai, visą dieną pulkavė paežerėj apie papiautą kumeliuką ir visi gailėjo gražaus gyvuliuko. Gailėjo ir paties Rožano, o Rožanas sulakstė Jakūbavon, pasiskolino iš Paršelio medžioklinį šautuvą ir, jį užtaisęs didžiaisiais šratais, pavakary, nuėjo paežerėn.

Kai tik sutemo, įbrido jis vandenin ir, pasilepęs tarp ajerų, per nakt išlaukė vilko, kad atkeršijus jam už savo skriaudą. O buvo jau po šv. Mataušo — ruduo, ilgos, vėsios naktys, drėgni, ūkanti priešaušriai ir šaltos gailios rasos. Į rytą jį nukratė šiurpas, paėmė drėbulys ir taip pasidare visam šalta, kad, nesulaukęs ryto, dar su patamsėliu, parbėgo namo. Parbėgęs prikėlė žmoną, paprašė pakurti pečių ir išvirti jam liepų žiedų su



čiobreliais. Pats gi užlipo ant pečiaus ir apsiklojo dvejis kailiniais; bet sušilti negalėjo ir po dvejis kailiniais. Nieko nepadėjo ir liepų žiedai su čiobreliais. Kai jau taip įkaito pečiaus padas, jog pradėjo svilinti šoną, tuomet atsigulė į lovą ir apsiklojo duknomis. Bet ir duknos nebešildė. Atėjusios kaimo moterėlės viena patarė vieną, kita kitą: parūkė devyndrekiu, davė nuryti šv. Agotos duonos. Mėgino ir užkalbėti. Į vakarą mano krikšto tėvas pradėjo visas degti kaip ugnį ir skundėsi, kad labai skauda viduriai. Rytojau dieną jam pasidarė dar blogiau. Nebekratė jau nė drebulys, nebetroškino ir karštis, o tik maudė viduriuose ir jautė visame kūne tokius skausmus, kad net dantimis griežė. Nieko nepadėjo ir kaimo moterėlių žolelės. Ligonis šaukė ne savo balsu, ritosi iš lovos, voliojosi po žemę ir, susiėmęs už pilvo, lingavo visu liemeniu.

Sekmadienį parvežė jam kunigą, o pirmadienį — ir daktarą — felčerį Maušioką. Maušiokas jį apžiūrėjo, išklaušė, pastatė ant pilvo taures, liepė išgerti du šaukštus karčiosios druskos; išsiderėjęs iš Rožanienės penkis auksinus (75 kp), išvažiavo.

Nieko nepadėjo ligoniui nei Maušioko taurės, nei karčioji druska; kasdien jis ėjo vis blogyn ir menkyn ir jau nebegalėjo išrekti dėl skausmo, o tik traukėsi į krūvą ir dusliai dejavo.

Vieną ankstyvą rytą pažadino mane motina: — Untaniuk, greičiau kelkis, tavo krikšto tėvas nuslobo. Gal tuojau mirs. Eik! atsisveikintų.

Padavė man rūbėlius ir liepė kuo greičiau apsienginti. Šį kartą nebesukalbėjau aš ir už kumeliuko dūšėlę poterių, o išsiskubinau su motina.

Kai nuėjome pas Rožaną, žmonių buvo pilnas kiemas ir pilna klėtis. Visi iš eilės ėjo vidun atsiveikinti su mirstančiuoju. Čia pat pamačiau ir savo krikšto močią. Stovėjo ji prie prieklėčio, apsigaubusi skara, ir skarelės kuliais nuolat brauke nuo akių ašaras. Akys jos buvo užverktos, raudonos, veidas ašarų išvagotas. Ji vis pirštais gnaibė nosį ir šluostė ją tais pačiais skarelės kuliais. Atsisveikindami vyrai bučiavo ligonį vieni į galvą, kiti į petį, dar kiti į galvą ir į petį, žiūrint, kaip kas su juo artimas buvo, ir visi sakė vieną ir tą patį: — Sudiev, Unton! Dovanok, jei kuo nusidėjau. — Ir tu man dovanok, — kiekvienam atsakinėjo ligonis.

Vaikai, paaugliai ir jaunesnės moterys tylomis bučiavo jam ranką ir apsiašarojusios lindo klėties kėrtėn.

(Bus daugiau)

Reikalavimai...

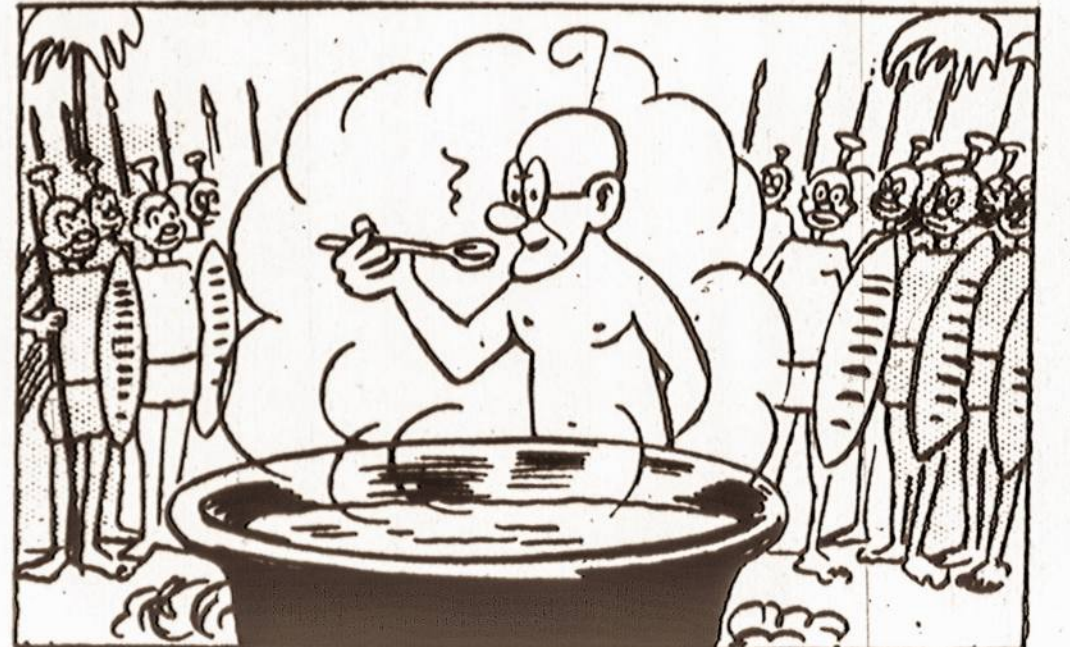
(Atkelta iš 4 psl.)

Paskutiniu metu nuosmukio tema parašyta nemaža straipsnių. Juos visus perskaičius, darosi neaišku nuo ko, tiesą sakant, nusmukom? Tie reiškiniai, apie kuriuos kalbėjome aukščiau, yra žinomi jau ne nuo šiandien. Jų vienu plunksnos brūkštelėjimu nepanaikinsi. Tam reikia laiko, darbo ir talkos. Gerą laikraštį "padaryti" gali tik žurnalistas profesionalai. (Žurnalizmas yra amatas, kuris reikalauja talento, patyrimo ir didelio bendro išsilavinimo.) "Tuo tarpu daugumas mūsų laikraščių yra kontroliuojami kokios nors pasaulėžiūrinės ar politinės organizacijos, kuriai nerūpi informacija, bet propaganda. Redakcijų kadrai yra organizuojami iš "patikimų" žmonių, nepaisant jų pasiruošimo tam darbu. Vėliau prisideda dar įvairūs "pakeleiviai" — toks kolektyvas niekad negalės "padaryti" gero laikraščio. Taip buvo ir bus. Spaudos fronte revoliucija neįmanoma, galima tik evoliucija. Tai ilgas ir nuobodus kelias, bet ir... vienintelis. Kiekviena pastanga laikraštį pagerinti, jį išvaduoti iš ideologinės ar politinės globos, turi būti remtina. Jausdami bent susidomėjimą jų darbu, tie žmonės kurie jau nuoširdžiai dirba spaudos lygio pakėlimui, dirbtų dar su didesniu įkarščiu. Deja, tokios pastangos iki šiol vadinamų "kultūrininkų" nebuvo pastebimos, jie šoko kurti naujas organizacijas. Tai buvo tuščios pastangos. Vienintelis realus židinys, apie kurį išieivijos sąlygose gali sukurtis šoks toks kultūrinis gyvenimas, yra laikraštis. Jį smarkiau sukurstyti gali tik dėmesys ir talka jo jau varomai vagai. 60 asmenų šaukia kovoti su kultūrinio nuosmukio. Bet kiek, kartu suėmus, jie numeruoja lietuviškų laikraščių. Bijau tyrinėti, nes naujaučiu, kad iki 60 nesuskaičiuosiu — ar tuo visa nuosmukio tema ir neišsieseria?

J. Markiewicz

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: LOcust 2-9229

Melchijoro Puteles nuotyčiai



AKADEMINĖS MINTYS

REDAKCIJŲ KOLEGIJA: D. Alytaitė, R. Arūnaitė,
G. Purelytė, J. Bačanskas, S. Sirusas, V. Virbickas.
MEDŽIAGA SIŪSTI: S. Sirusas, 86-17 76th St.,
Woodhaven 21, N. Y. Telefonas: MI 2-1524.

Sunku visus patenkinti...

**Akademinėj
pastogėj**

New Yorko akademinės ir jaunimo organizacijos liepos 26 d. rengia išvyką - gegužinę. Tai gražus jaunimo organizacijų bendravimo pavyzdys. Linkėtina, kad šios bendro veikimo pastangos būtų puoselėjamos ir toliau, ypačingai dėl to, kad šios išvykos pelnas yra skiriamas lietuvių studentijos reprezentaciniam leidiniui "Lituanus" paremti.

Kita dėkinga galimybė tokiam bendradarbiavimui yra studentų skyrius Vienybėje "Akademinės Mintys". Bet toks akademinis skyrius, koks jis dabar yra, nepatenkina rytinio pakraščio akademikus, nes jis buvo suorganizuotas ir yra tvarkomas "šeimyniškai".

Šeimyniškais pagrindais sudarytas, redakcinis kolektyvas nenorėjo arba nesugebėjo užmegsti artimesnio kontakto su akademinėmis organizacijomis, todėl ir A. M. davė skurdų, bespalvi ir beidėjinių akademinio gyvenimo vaizdą rytiniame pakraštyje. Veltui vartys! A. M. puslapius, ten nerasi veik nei vienos idomesnės ar originalios akademinės minties, idėjos ar polėkio. Jo turini daugumoje sudaro skautų akademiškų informacinio pobūdžio kronikinės žinutės. (Pobuviai, iškilos, suvažiavimai, laužai ir t.t.) Šukis vienybėje įvairume pasiliko tik skambanti frazė.

Is viso to, kas aukščiau pasakyta, peršasi išvada, ar nebūtų tikslinga susirinkti visų akademinėjų organizacijų atstovams ir aptarti A. M. reikalą ir tas priemonės, kurių reikėtų imtis, kad A. A. pasidarytų tikras rytinio pakraščio akademiškų reprezentantas. Priešus vieningos nuomonės, sudaryti pajėgų redakcinį kolektyvą, sugėbantį (traukti) visas akademinės įsgas pozityviam darbui. A. M. turinys tuojau pasikeistų. Ji su malonumu sektų ir mūsų vyresnieji, susidarydami tikresnį akademinio gyvenimo vaizdą. Tad ryžkimės, opasiekimas mūsų rankose.

Akademiškė

REDAKCIJOS ATSAKYMAS

Mielai "Akademiškė":

Pirmausia norima paprašyti, kad Tamstos ir kitų rašiniai studentiški reikalais būtų siunčiami tiesiai A. M. redakcijai, idant palengvinti Vienybės redaktoriaus darbą.

Dėkojame už pareiktas mintis. Tikime, kad ir ateityje savo konstruktyvius pastabomis pastabomis padėsite šiam skyreliui tobulėti. Kai kuriuos mūsų priekalštus A. M. redakcijai jau seniau esame atsakę, tad jų čia nekartosime.

Dėjome visas pastangas (traukti) A. M. bendradarbių būrį visų akademinėjų organizacijų atstovus. Deja, mūsų balsas pasiliko "tyruose aukščiaujo balsas". Tad ir reko pasitenkinti "šeimyniškumu". Tokiais "vargais" gali

pasiskusti visų studentiškių skyrelių redaktoriai mūsų periodinėje spaudoje. Tad mes nesijaučiame per daug nuskriausti.

Jeigu Jūs sugebate geriau perduoti spalvingą ir idėjinį akademinio gyvenimo vaizdą, kodėl Jūsų balso negirdėjome iki šiol? Ar nebūtų naudingiau, kad Jūs šios destruktivos kritikos būtų gavę žiupsnelį. Jūsų turtingų ir spalvingų minčių? Iš kitos pusės, argi iškylos, suvažiavimai ir pobuviai nesudaro didžiausią dalį studentiško gyvenimo, apie kurį verta spaudoje rašyti? Mūsų tokią

REDAKCIJA

Jaunimo literatūros konkursas

Tikslu paskatinti lietuvių literatūros vystymąsi Akademinis Skautų Sąjūdis skelbia Jaunimo Literatūros Konkursą.

Už geriausią prozos kūrinį yra skiriama 150.00 dol. premija.

Už geriausią poezijos kūrinį skiriama irgi 150.00 dol. premija.

Prozos kūrinys gali būti apysaka, feljetonas, novelė ar kitas prozos kūrinys savo esme priklausančs grožinei literatūrai, netrumpenis kaip 2000 žodžių, ir neilgesnis kaip 8000 žodžių.

Poezijos kūrinys gali būti eilėraštis, eilėraščių rinkinys arba poema, epinio, lyrinio ar humoristinio žanro netrumpes-

nis kaip 200 žodžių, ir neilgesnis kaip 1500 žodžių.

Konkurse gali dalyvauti visi lietuviai, išskyrus komunistus, nėvyresni kaip 30 metų.

Premijuoti kūriniai bus pirma išspausdinti mūsų Vyčio žurnale. Konkurso temų pasirinkimas yra laisvas. Rašiniai turi būti pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame voke turi būti duota autoriaus pavardė, vardas, adresas ir gimimo data.

Rašinius prašome siųsti šiuo adresu: R. Silbajoris, 108 East College St., Apt. 3, Oberlin, Ohio. Paskutinė rašinių teikimo diena -- 1959 m. vasario mėn. 28 d. Konkurso jury komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau.

Senovės lietuvių religija...

(Tęsinys iš 2 psl.)

tina objektyvių ir gausių informacijų apie jų pagoniškoji religiją. Mokslininkai tačia turėjo iškelti tai, kad gausių informacijų buvo, prirašyta straipsnių apie šią religiją, bet trūksta objektyvumo, dėl to maža kas iki šiol nėra visiškai tikra ir reikalinga dar rūpestingų ir plačių kritiškų studijų tai religijai geriau pažinti, panaudojant net ir lietuvių folklorą -- tautosaką. Viena priežasčių, kad dažnai reko apsirinkti, turėti nesupratimų dėl savaviliškai sukurtų dievybių ir sistemų, tai kaip pažymi Pisanį, tas palinkimas surasti lietuvių romėnišką Olimpą (Olimpas -- kalnas Graikijoje, senųjų graikų dievų gyvenamoji vieta; vert.). Moderniosios kritiškos studijos apie lietuvių senąją religiją dažnai maža ką teduoda, yra šarvūtinė, trūksta joms gero tyrinėjimų metodo, ir jose per daug pozityvistinės dvasios, kuri persmelkia tas studijas, nei pozityvinė dvasia negali būti dedama religinių reikšinių pagrindų. Pavyzdžiui, vienas lietuvių mokslininkas, Zenonas Ivinskis leidosi pasukamas į klaidingą įsitikinimą, kad senosios lietuvių religijos esmė buvo gamtos jėgų ir neiškiai sudvasintų reikšinių garbinimas, tačiau jis neatsi-

zvelgia į to kulto objektą, skirtingą būti nuo paties natūralaus reikšinio, į kurį rėmėsi tas kultas.

Pažvelkime į lietuvių senovės religiją apskritai. Aukščiausiaji būti, absoliutus, lietuvių vadino "Dievas", latviai -- "Deevs", senasis indo-europiečių žodis -- "deiuos", iš jo lotynai ir kitos italikos tautos vadiną "Deus", arijai ir indo-europiečių vakarinė grupė -- "Devah".

Dievas buvo taip pat laikomas saulės tėvu, Dievo sūnu ir dukterį tėvu. Latviai jį vadino maloniniu vardu "Deevins" (dievelis), o taip pat ir Diveris (dievų karalius). Giedro dangaus dievo priešingybė buvo "Perkūnas, Perkūns" -- griaustinio dievas, kuris buvo, gal būt, ir priešaičių dievas. Lietuvių Perkūnui ir latvių Pehrkons atitiko slavų Perun -- priešaičios ir griaustinio dievas, kuris buvo lygiagreta statomas su Bog -- aukščiausiuoju Dievu. Taip pat ir Volos -- naminių ir laukinių gyvulių dievas, greičiausia, buvo paprastas jo sukeitimas. Dangaus ir perkūnijos dievo paplitimas visoje indo-europiečių teritorijoje leidžia matyti jo buvimą senovės eroje ir jo atėjimą iš ano laiko. Taip sako Schmidt, sekdamas L. von

R. Silbajoris, Korp! Vytis filisteris birž. 6 d. Clevelando Akademinio Skautų Sąjūdžio sueigoje skaitė paskaitą apie dabartinę lietuvių literatūrą okupuotoje Lietuvoje. R. Silbajoris dėsto Oberlino kolegijoje, o taip pat ruošiasi daktaratui.

V. Virbickas, inžinerijos studentas City College, N. Y., laimėjo pirmąją vietą rutulio stumime skautų sporto šventėje, Worcesteryje, Mass.

G. Dragūnevičius, V. Pileika, P. Bernotas, K. Campš, S. Liūkuskas baigė University of Conn., gaudami bakalauro laipsnius inžinerijos srityse.

G. Semas vadovavo Toronto ASS skyriaus vasaros stovyklai, kuri buvo birž. 28 - liepos 1 d. dail. Tamošaičio ūkyje, prie Sv. Lauryno upės.

Dr. V. Sruogienė ASS Čikagos sk. sueigoje birž. 20 d. pasakojo savo prisiminimus "Kaip kūrėsi jaunoji Lietuva". Sueigoje dalyvavo apie 70 akademiškų.

A. Mickevičius, Korp! Vytis pirm. ir veiklus akademiškų organizacijų narys gavo bakalauro laipsnį elektros inžinerijos srityje Illinois Institute of Technology.

B. Ulenaitė, studijuojanti prancūzų kalbą CCNY, išrinkta pirmąją Akademiškų skautų Draugovės N. Y. sk. pirmininke.

G. Purelytė, Columbia universiteto studentė, laimėjo lauko teniso moterų klasėje pirmąją vietą sporto šventėje, Waterbury, Conn.

V. Kleiza laimėjo valstybinę stipendiją, ir šį rudenį pradės studijas City College, N. Y.

R. Arūnaitė ir J. Bačanskas, A. M. redakcinio kolektyvo nariai, vasaros atostogas leidžia už New Yorko ribų, dirbdami jaunimo stovyklose.

Schpeder stipriai palyginamąją studiją apie Aische Religion.

Pisanį laiko Perkūną visų Baltų aukščiausiuoju Dievu, prileidžia jo santyki su žaibais ir saulės buvimu ir josėjimu; jis pažymi, kad dar ir šiandien jo vardas ir išvaizda tebėra gyva tautosakoje, kas keikiasi juo ar velniu. Aukščiau paminėtas lietuvis mokslininkas Ivinskis, aprašęs saulės, žaibų ir griaustinio dievaitčius, pridėda, kad Perkūnas buvo vaizduojamas seniu, kuris labai mėgo ugninių ratų vežimu važinėti dangumi, rankeje laikydamas kirvį.

(Bus daugiau)



Mes ir Liepos 4

Kas lietuviams yra Vasario Sešioliktoji, tas amerikiečiams yra Liepos Ketvirtoji. Kiekvienas susipratęs lietuvis žino, Vas. 16 d. reikšmę lietuvių tautai, ir tą dieną atitinkamai švenčia. Amerikiečiai su tokia pačia pagarba švenčia savo Nepriklausomybės dieną. Mes, lietuviai, Amerikos piliečiai, turime dvigubą pareigą -- švęsti ne vien savo tautos, bet ir mūsų antrosios tėvynės -- Amerikos -- laisvės simbolio dieną.

Šiais metais Vasario 16 d. minėjimo metu gubernatorių Harimanas ir kiti aukšti amerikiečiai, valdžios pareigūnai, atsijuntė savo linkėjimus ir žadėjo, kad jie niekad neužmirš Lietuvos kovos dėl laisvės. Iš to galima spręsti, kad Amerika mūsų tautą gerbia, nes atitinkamai atsiliepia mūsų Nepriklausomybės

iškydę po antrojo pasaulinio karo po visą pasaulį, mes čia, Amerikoje, atradom sau antrąją tėvynę. Čia turime savo mokyklas, bažnyčias, bankus ir visą eilę kitokių įstaigų. Mes čia išmokstame Lietuvą mylėti. Amerikos valdžia ne tik netrukdo tokio pobūdžio veikimui, bet dažnai jį ir remia. Amerika išaugino tokių patriotų, kokių ir iš Lietuvos gimusių tarpo nedaug rasi. Bene ryškiausias pavyzdys yra neseniai miręs adv. A. Olin. Mes, šių dienų studentai, irgi turime sekti Olin ir panašių lietuvių -- amerikiečių pėdomis, o tuomet su pasididžiavimu galėsime nešioti lietuvių vardą.

Su pagarba lenkiame galvas prieš Ameriką -- pavergtų tautų laisvės viltį, tikėdami, kad jos galinga ranka atskleis ir mūsų tėvynei Lietuvai laisvės dieną.

S. Sirusas

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
VIENYBĖS
PREN UMERATOS



Adolph J. Namaksy su žmona Catherine neseniai minėjo savo vedybų 32 metų sukaktį. Abu Namaksy yra plačiai žinomi veikėjai, turi apdraudęs ir nekilnojamo turto (Real Estate) biznį Bostone. Namaksy yra ilgametis Bostono Lietuvių Pil. Klubo valdybos narys, SLA gen. organizatorius. Ponia Namaksy yra Balfo skyriaus pirmininkė, taip pat Dorchesterio Lietuvių Moterų Klubo pirmininkė, dabartinė Roxbury Moterų (amerikiečių) Klubo sekretorė ir buvusi šio klubo pirmininkė. Namaksy šeimoje, dvi dukterys – abi ištekėjusios -- ir sūnus, Adolph, Jr., šiuo metu karo aviacijos tarnyboje.

BIRŽELIO MARGUTIS OLIUI PRISMINTI

Chicagoje išėjęs žurnalas Margutis, norėdamas, bent kukliai pagerbti neseniai mirusį Antaną Olį, birželio mėnesio numerį skiria jo darbams ir jo veiklai atskleisti. Šiame numeryje apie advokatą Antaną Olį rašo Bronius Balutis, Juozas Bačiūnas, Stasys Pijka, Kazys Karpius, Pranė Lapienė ir kiti, kuriems arčiau teko su velioniu bendradarbiauti bei jį pažinti. Be visos eilės straipsnių, be amerikiečių ir lietuvių spaudos pasisakymų apie garbingo mūsų tautiečio veiklą, birželio Margutyje tilps nemažai iliustracijų liečiančių įžymesnius jo gyvenimo įvykius.

Šis Margučio numeris bus nemažos vertės medžiaga Amerikos lietuvių veiklos istorikui.

Margutį galima įsigyti pas lietuviškos spaudos platintojus arba siunčiant užsakymus šiuo adresu: Margutis, 6755 S. Western Ave., Chicago 36, Ill.

WHITE'S DRUG, INC.
Mes siunčiame įvairius vaistus jūsų giminei Lietuva
29 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.
PL 4-0110

VALLY'S Restaurant

Savininkai
JUOZAS VALKAUSKAS
ir
JONAS SRUGIS
Vieta, kurią lanko visi -- senieji, čia gimusieji ir naujieji lietuviai.
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. Plaza 3-9838

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
280 CHESTNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

JOHN BALTADUONIS
Frankford Avenue

CAFE
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: FOplar 5-4110

HELEN POVILANSKIENE

Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms
158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9737

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

Visame New Yorke nerasite gražesnių ir patogesnių salių kaip GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokius -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių. --
L. MOLIN, Reikalų Vedėjas
320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

Ar Jūs Nepermokate

už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras,

Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudęs sutaupymui,

geresnei savo apsaugai ir

greitesniam patarnavimui,

reikalaujant nuostolių atlyginimo.

Kreipkitės:

ALBERT F. PETERS

(PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-55 Queens Blvd., Forest Hills 75, N. Y.

Tel. VI 3-1477

NAMŲ ADRESAS:

106-55 95th Street, Ozone Park 17, N. Y.

Lietuvių vadovaujama

Schuyler Savings & Loan Association

OF KEARNY, N. J.
įsteigta 1924 m.

24 Davis Avenue

Telefonas WY 1-7260

Kearny, N. J.

Atdara kasdien, išskyrus šeštadienius, šventadienius, nuo 10 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadienių vakarais nuo 6 iki 8: 30 v. v.

KAPITALAS \$1,700,000

MOKAMA 3%

Apdrausta iki 10,000 dol.

kreiptis

HAVEN REALTY

Joseph Andrusis Insurance

87-09 JAMAICA AVENUE

WOODHAVEN 21, N. Y.

TEL. VI 7-4477

Kasdien -- 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sėkmadieniai -- 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Sav.

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
(Prie Crescent St.) Tel. AP 7-0349

PARDUODAMA SU NUOLAIDA:
Televizija, radijas, HI-FI fonografai (tape re-
corders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai,
dulkių siurbliai ir t. t.

TAISOMA: televizija, radijas, HI-FI.
Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.

Lietuviai Advokatai

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaišis)
41-40 74th STREET
Jackson Heights 73, N. Y.
NEWTON 7-6620

K. W. MICHELSON
87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREWIS, Jr.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
ALPlegate 7-7083

A. J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRIangle 5-6116

A. ANDRIUSKEVIČIUS
Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIU
485 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-2318

BILL'S BAR
(Buv. Atletų klubo name)
W. OSIP AUSKAS
Savininkas
Geri gėrimai, geras maistas,
draugiška nuotaika
168 MARCY AVENUE
Brooklyn 11, N. Y.
EV 4-9709

ALBERT F. PETERS

(PETRAUSKAS)

Apdraudos ir knygvedybos patarnavimas,
Federalinių, valstybės ir miesto taksų pildymas.

116-55 QUEENS BLVD., FOREST HILLS 75, N. Y.
Tel. VI 3-1477

Namų adresas. 106-53 95th St., Ozone Park 17, N. Y.

PASINAUDOKITE RETA PROGA



Buvo \$93.50

Dabar \$44.50

KAINOS MŪŠŲ KRAUTUVĖJE DABAR
NUMŪSTOS 50%

GERIAUSIOS RŪŠIES LOVOS IR MATRACAI

CYPRESS BEDDING & MATTRESS CO.

3427 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

(Tarp Lincoln ir Nichols Ave.)

Telefonas: AP 7-8802

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.

Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE



MARIJONA IR JURGIS JOKUBAČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-2089

LIETUVIŠKA DUONA - LIETUVIŠKAS SŪRIS LIETUVIŠKOS DEŠROS IR SKILANDŽIAI



JONAS ANDRULIS
Michigan Farm Cheese, Inc.
Fountain, Michigan

PETRAS LISAUSKAS
64-09 Clinton Avenue
Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY
131 Inslee Place
Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų, kreipiasi į jų gamybos genera-
linį atstovą PETRĄ LISAUŠKĄ, 64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.

Tel. TW 4-8087

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVERgreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Koplyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
įvairiems reikalams.

VIENYBĖ

Dėl Liepos 4 šventės. praeitą savaitę Vienybė neišėjo. Tokiu būdu laikraščio darbininkai turėjo trumpas atostogas.

A. Matulis, dr. M. J. Viniakas, B. Spūdienė, V. Abraitis, adv. S. Briedis, O. Valaitienė, J. Tysliava, A. Varnas, dr. B. Nemickas, D. Klėga, M. Vasil, A. S. Trečiokas, V. Kalvelis ir kt. N. Y. bei apylinkės veikėjai dalyvavo Amerikos Lietuvių Kongrese, Bostone.

Grazina Siliūnienė ir Marija Varnienė neseniai išlaikė kvotimus medikalinės technikos profesijai praktikuoti. Pirmoji jau pradėjo dirbti Creedmore ligoninėje, New Yorke.

Alg. Kačanauskas, Al. Vasiliauskas, K. Vasiliauskas, Rožė Mainelytė ir Alfa Liepinas sudaro naująją Lietuvių Meno Sąjungos valdybą. Sąjungos reikalais kreipiamasi į vedėją Kazį Vasiliauską, 149 Starr St., Brooklyn 37, N. Y. Tel. GL 6-4591.

Marija Akelienė, mūsų laikraščio skaitytoja, po dviejų savaičių atostogų Detroite, grįžo į New Yorką.



Kostas Vaitaitis, populiarus vietos veikėjas, neseniai pėrėms Brooklyno Lietuvių Piliėčių Klubo biznio vedėjo pareigas. Vaitaitis savo laiku Lietuvoje buvo atsakingas valstybės tarnautojas.

Vida Ramanauskaitė, Antano ir Izabelės Ramanauskų duktė, baigė Richmond Hill High School. Pranas ir Bronė Spūdžiai šia proga savo gimnaitę Vidą širdingai sveikina.

P. Atkočiaitienė, sūnus Jonas, marti Elena ir anūkė Teresė siunčia linkėjimus iš Chicagos. Atkočiakiai taip pat lankėsi Detroite ir kitur.

Dr. M. Devenis praeitą savaitę savo farmoje susižeidė akį. Sveiksta dr. Vyt. Avižonio priežiūroje.

Jonas Antanaitis, mūsų bendradarbis Clevelande, lankėsi New Yorke. Svečias buvo apsisostojęs Vienybės rezidencijoje.

Jonas Krunklys, mūsų agentas, siunčia linkėjimus iš "lietuvų sostinės", Chicagos.

Jokūbas Stukas praneša, kad jo radijo programa prailginama pušvalandžiu ir dabar bus girdima nuo 4 val. p. p. iki 5:30 val. p. p. Programos leidžiamos iš WEVD, 1330 klc.

Rengia jaunimo iškylą

Korp! Neo-Lithuania iniciatyva buvo sušauktas studentų ir moksleivių organizacijų atstovų pasitarimas jaunimo iškilos reikalui. Pasitarime dalyvavo: R. Kezys, J. Maurukas, J. Ulėnas, A. Dzikas, V. Virbickas, R. Čenkus, Br. Nemickas, Jr., V. Kėiza, V. Jakas, A. Sperauskas, V. Sutkutė, A. Butas ir R. Butrimas, atstovavę Skautų Tauru ir Neringos tuntus, Skautų Korp! Vytis, Korp! Neo-Lithuania, Ateitininkų Sąjungos N. Y. Sk., Studentų Santarą, Ateitininkų moksleivių Draugovę ir Sporto Apygardą.

Iškilai ruošti sudarytas sekančios sudėties komitetas: A. Butas, A. Dzikas, J. Jakas, R. Kezys, J. Maurukas, V. Sutkutė, V. Virbickas, R. Butrimas.

Komitetas, apžiūrėjęs kelelę iškiloms tinkamų vietovių, rado, kad tinkamiausia ir gamtos įvairumu gražiausia yra J. ir M. Gaigalų vasarvietė The Nes-Corn House, Gibbs Pond Road, Ronkonkoma ežero aplinkoje.

Iškilos vietovė lengvai pasiekama automobiliu, važiuojant Northern State Parkway ir išsukant į Motor Highway, kuriuo važiuoti iki Ronkonkomoje Blue Bird Inn, pasukant į Gibbs Pond Road.

Komitetas kreipiasi į lietuviškąją visuomenę, tėvelius ir jaunimo draugus, prašydamas "paskolinti" savo automobilius. Turintieji laisvų vietų automobiliuose, prašomi nepatingėti paskambinti: A. Dzikas, tel. HY 9-5273 arba J. Maurukas, tel. AP 7-9205, o taip pat neturintieji kuo nuvažiuoti, kreipiasi tais pat adresais.

Iškila įvyks šeštadienį liepos 26 d. Pradžia 10 val. iš ryto. Maistą atsiveža patys iškilautojai. Bendri pietūs prasideda 12 val. prie pušimis išrikiuotų stalų. Vaisvandeniai, kava ir ledai bus galima gauti vietoje, bufete.



DIPLOMATŲ PASITARIMAS

Pasaulio Lietuvių Seimo metu, New Yorke yra numatytas buv. diplomatinės ir konsularinės tarnybos atstovų pasitarimas. Šios iniciatyvos ėmėsi buv. užs. reik. ministerijos ir Pasiuntinybės patarėjas dr. P. Vileišis, kuris maloniai prašo visus ir visas skubiai atsiųsti jam savo dabartinius adresus, kad būtų galima pasiųsti atitinkami kvietimai. Suvažiavimai yra laukiami visi buvę tiek užs. reik. mjos centro, tiek pasiuntinybių bei konsulatų atstovai-atsvės, nežiūrint jų eitu pareigų. Prašoma rašyti: DR. PETRAS VILEIŠIS, Allerton Road, Middlebury, Conn.

Tai bus maloni proga po ilgos pertraukos ir vėl susitikti, aptarti Lietuvos vadavimo reikalus: kas kuo ir kaip gali prisidėti, kad pavergta tėvynė vėl atgautų laisvę. Tokiam suvažiavimui savo pritarimus yra davę Lietuvos min. Washingtone J. Kajeckas, LLK pirm. V. Sidzikauskas ir kt.

Reikalingas tarnautojas mokąs lietuvių ir anglų arba rusų kalbas. Geras atlyginimas. Kreiptis General Parcel and Travel Co., Inc. 135 W. 14th Street, New York, N. Y. Tel. CH 3-2583.

APAČIOJE: Vaizdas iš užpraeitą sekmadienį įvykusio New Yorko lietuvių bendruomenės pikniko. Nuotraukoje: Slepetys, Maurukienė, Maceikā, Alksnėnis, Maurukas, Tysliavienė, Slepetienė ir kiti.

Vyt. Gedgaudo nuotrauka



VIRŠUJE: Į praeitą savaitę New Yorke įvykusias aštuntąsias Amerikos lietuvių sporto žaidynes atvykęs jaunimas buvo apnakvydintas visur -- net Vienybės rezidencijoje. New Yorko lietuviams tikrai buvo malonu priimti jaunuolius, atvykusius iš Kanados ir kitur. Vienybė net šešis jų buvo priglaudusius. Nuotraukoje (iš kairės į dešinę) Romas Burdulis, žaidynėse laimėjęs tris pirmas vietas plaukime, Algis Malinauskas, pastatęs 100 metrų bėgimo rekordą ir Valentinas Šernas (visi iš Toronto, Kanados) rodo savo laimėjimų pažymėjimus stovinčiam Juozui Tysliava, Jr.

V. Gedgaudo nuotrauka

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

* Liepos 12 d. 6 v. v. Liet. Piliėčių Klubo salėje, Brooklyne, ruošiamas Dariaus ir Girėno 25 metų sukakties nuoskrudimo per Atlantą minėjimas. Kalbės Vienybės redaktorius J. Tysliava ir kiti. Meninę programą išpildys solistė Rena Stankūnaitė.

* Liepos 13 d. Lapienės vasarvietėje, Stony Brook, L. I., New Yorko lietuvių gydytojų draugija ruošia iškylą. Bendri pietūs įvyks 3-4 val. Renkiamasi nuo 10 val. ryto.

* Liepos 19 d. Santara ruošia iškylą laivu į Bear Mtn. Laimvas išplaukia 10 val. ryte iš West 41st Street, New Yorko, Pier 81. Iškyloje kviečiami dalyvauti nariai ir svečiai. Dėl papildomų informacijų skambinti TW 4-9883.